

Проф. Светлозар
Елдъров:
Не бива политиците
да говорят за история

Стр. 9

Нямаме нищо общо
с мигрантската
криза, обяви
Владимир Путин

Стр. 7

Любен Зидаров
шейсет лета
с Андерсенови
приказки

Стр. 12

ДУМА®

ЛЕВИЯТ
ВЕСТНИК

Поругаха
табела на
ценностите
в Банкя

Стр. 13

ПОНЕДЕЛНИК

15 НОЕМВРИ

2021 ГОДИНА/31

БРОЙ 219 (8814)

50 см.

www.duma.bg

НЯКОЛКО ДУМИ

Здравият разум!

Валентин ГЕОРГИЕВ

Още по-ниска активност от април и юли, сходни прогнози като тези преди вота, без особени изненади. Това бяха вчерашните избори. Не помогнаха и дежурните призови на лидери и разни активисти да се гласува. На фона на вялата кампания, на скандали и КОВИД-ограниченията - толкоз.

Оттук насетне картината е ясна - идва въртележката с мандатите за правителство, която отново може да изиграе коварно играчите, ако не бъдат осенени от здравия разум. Сметките, както и преди, показват, че е нужен висш пилотаж с разумни компромиси от всички, които искат промяна, за да стане тя факт.

Опитът на ГЕРБ да се върне във властта този път ще е по-силен отпреди. Борисов обеща да не връщат мандата, а да предложи "различен кандидат за премиер, отдалечен от ГЕРБ". Т.е., освен тайната подкрепа от ДПС, ще се опита да привлече и други партии, за да спечели легитимност и да управлява. Едва ли шансът за кабинет остава отвъд "червената линия", разделяща тези две партии от останалите.

Всички извън ГЕРБ и ДПС, съберете си здравия разум, длъжни сте да не оставите държавата в нищото. Защото на хората им е писнало, следващият път с камъни ще ви изгонят. И вкупом непотребни ще станете. Шансът наистина е последен.

Как дойде
олигархичната
демократура

Стр. 10

АКЦЕНТ

32% ще е поскъпването на горивата

Това прогнозира от Министерството на финансите. Експертите очакват и ускоряване на инфлацията до 4,5 на сто до края на годината. Забавя се ръстът на потреблението.

Стр. 4

Българите избраха да останат вкъщи

Ниската изборителна активност изпрати
Румен Радев и Анастас Герджиков на балотаж

Ниска изборителна активност беляза третите за годината избори за парламент, съвместени с тези за държавен глава. Тя е и причината за балотаж следващата неделя, когато Румен Радев и Илияна Йо-

това ще се явят срещу двойката Анастас Герджиков и Невяна Митева. Според предварителните прогнози действащият държавен глава получава между 47 и 49 на сто от гласовете към 17 часа, но

за победа на първи тур му е нужна и активност от над 50%.

Първото място в изборите за парламент си оспорват ГЕРБ и "Продължаваме промяната". "БСП за България" е трета сила.

В 47-то НС влизат още ДПС, "Има такъв народ" и "Демократична България". Около 4-процентната бариера се движи "Възраждане" според екзитполовете.

Стр. 2 и 3

ДУМА ПРИЗОВАВА: БЪДЕТЕ ОТГОВОРНИ!

СНИМКА МИХАЕЛА КАТЕРИНСКА

Длъжни сме да съставим мнозинство, което да приеме социален бюджет за стабилизиране на икономиката, да помогне за овладяване на КОВИД-кризата, за намаляване броя на заразените и починалите. Това заяви председателят на БСП Корнелия Нинова, след като гласува. Тя подчерта, че левията тръгва уверена и с желание да направи такова мнозинство, парламент и правителство

Стр. 2

Слаба избирателна активност прати Радев и Йотова на втори

ГЕРБ, „Продължаваме промяната”, БСП, ДПС, ИТН и ДБ влизат в следващото НС, на ръба е „Възраждане”

СНИМКА МИХАЕЛА КАТЕРИНСКА

Заради противоепидемичните мерки хората вече свикнаха да изчакват на разстояние и да носят маски

Ниската избирателна активност е основната причина Румен Радев и Илияна Йотова да имат нужда от втори тур, за да получат очаквания нов президентски мандат. През целия ден настоящият държавен глава водеше убедително пред опонентите си, а социологически проучвания му даваха между 49 и 51 процента от гласовете. Без активността на поне половината избиратели обаче вторият тур остава задължителен. На балотажа подкрепяният от БСП Радев ще се изправи срещу кандидатите на ГЕРБ Анастас Герджиков и Невяна Митева, за които предварителните социологически сондажи даваха между 26 и 29 на сто. Третото място остана за Мустафа Карадайъ, който получаваше подкрепа от около 10 на сто.

Към 15 часа прогнозните данни на “Галъп интернешънъл болкан” сочеха избирателна активност от 23,3%. Активността и в

Всички се надяват на редовно правителство

Тръгваме с увереност за съставяне на мнозинство и работещи парламент и правителство, заяви лидерът на БСП Корнелия Нинова, след като гласува на изборите за парламент и президент. “Трябва да сме оптимисти за 47 НС, защото в тези тежки моменти е изключително важно да има стабилно мнозинство и работещ парламент и редовен кабинет. Предстои ни най-сериозното политическо решение - приемането на бюджета за 2022 г. Длъжни сме да съставим мнозинство, което да приеме социален бюджет за стабилизиране на икономиката, да помогне за овладяване на КОВИД-кризата, за намаляване броя на заразените и починалите. Тръгваме уверени и с желание да направим такова мнозинство, парламент и правителство”, каза Нинова и предупреди, че ни чакат трудни месеци, ако парламентът пак бъде

разпуснат. Тя обяви, че е гласувала за стабилна президентска институция, която дава сигурност, обединява и дава посока за промяна, която гарантира сигурност на семействата, стабилност и предвидимост в България, за разумните решения и хора, които знаят как да овладяват пандемията и да стабилизират икономиката.

“Трябва всички смилено да влезем в дискусия, защото следващото правителство на България ще бъде коалиционно. Ще говорим спокойно с този, който е съгласен с двете най-важни политики - смяна на главния прокурор и създаване на антикорупционна агенция”, коментира съпредседателят на “Продължаваме промяната” Кирил Петков. Той наруши закона като директно разкри с кои номера е гласувал. От ЦИК обявиха, че Петков ще бъде глобен. Съпредседателят на “Демократична Бълга-

рия” Христо Иванов изрази надежда това да са последните избори за дълго време напред и парламентът да излъчи правителство, което да реши кризите и до две-три години да промени страната.

Гласувах да остане в миналото моделът на чекмеджето, гласувах за обновена и справедлива България, в която децата ни да се върнат и да направят семейства, кариера, заяви Мая Манолова от “Изправи се, БГ! Ние идваме”. По думите ѝ в следващия кабинет ще има мнозинство на промяната, в него щели да бъдат 3 формации.

Лидерът на ГЕРБ Бойко Борисов е гласувал “да се промени промяната”. Според него промяната била виновна за повишените цени на тока, починалите от КОВИД и др. Докато гласуваше, почетният председател на ДПС Ахмед Доган обяви, че вече не се занимава с политика.

Първи дадоха гласа си в Нова Зеландия

Изборният ден започна най-рано в избирателната секция в Крайстчърч в Нова Зеландия - още в 20 часа българско време в събота вечер. Два часа след това започна и гласуването в Австралия. Втората избирателна секция в Нова Зеландия - в Окланд, не можа да започне работа, след като часове по-рано посолството ни в Австралия и членовете на СИК бяха уведомени, че заради влошената пандемична обстановка в града местните власти оттеглят съгласието за провеждане на избори.

Сънародниците ни зад граница уп-

ражняха правото си на глас в общо 750 секции в 68 държави. Най-голям е броят на избирателните секции във Великобритания - 132, Турция - 126, Германия - 82, Испания - 69, САЩ - 55, Гърция - 26.

Последни ще затворят изборните секции в американските щати Калифорния, Аризона и Невада, където изборният ден приключва в 6 часа българско време днес.

Министерството на външните работи изрази благодарност към българските общности в чужбина, които се включиха и оказаха помощ за подготовката и организацията на вота зад граница.

Пожар уби трима в Сливенската болница

Три души загинаха при инцидент в КОВИД-отделението на МБАЛ “Хаджи Димитър” в Сливен. Сигналът за пожар е бил подаден от минувачи в 2,39 ч. в нощта на събота срещу неделя. Огнеборците пристигнали веднага и огънят е потушен в 2,55 ч. Двама пациенти на КОВИД-отделението - на 66 и 70 г., са загинали, а по-късно заради множеството изгаряния почина и мъж на 81 г.

Разследващите пожара работят по различни версии за причините за инцидента. Засега най-вероятната

причина е неизгасена цигара, тъй като един от пациентите, в нарушение на правилата, пушел в леглото си, въпреки многократните забележки на персонала.

Говорителят на Окръжната прокуратура в Сливен прокурор Ваня Белева съобщи, че по случая е образувано досъдебно производство срещу неизвестен извършител. Според началника на местната пожарна комисар Владимир Демирев от години не е имало подобен инцидент с толкова много жертви.

тур

президентския, и в парламентарния вот е почти идентична. Тя обаче е по-слаба, отколкото при предходните два парламентарни вота, провели се през тази година, обобщил директорът на агенцията Първан Симеонов. На 4 април активността е била 30,9%, а на 11 юли - 24,8 на сто.

Избирателната активност към 16 часа, по данни на ЦИК, бе 25,72% за президент и 25,58% за НС. Активността остана по-ниска от юлските избори, когато към същия час бяха гласували 27,20%. Най-голям брой желаещи да гласуват вчера следобед бяха регистрирани в столичния 23 МИР (над 32% и за двата вота), най-малко - в Кърджали (около 19 на сто). Към 17 часа "Галъп" обяви избирателна активност от 33,2%. Според агенцията 1,7% от гласуващите са пуснали бюлетина с "Не подкрепям никого".

За пореден път медиите заобиколиха забраната за

оповестяване на изборните резултати. В сайтовете шестава разнородни класации - автомобилни състезания, циклони, подредба на професии, улици, сортове плодове и др. Яснота за избирателната активност отново идваше основно от социологическите агенции, а ЦИК остана само с 3 пресконференции - в 11, 14 и 18 часа.

До редакционното приключване на броя първото място за парламентарния вот си оспорваха ГЕРБ и "Продължаваме промяната". Двете партии бяха единствените, за които агенциите предричаха, че са прехвърлили 20-процентната електорална подкрепа. Превес обаче изглеждаше да взимат хората на Бойко Борисов, показваха предварителните

данни. Според числата "БСП за България" е трета политическа сила с подкрепа между 15 и 19 на сто. Прогнозните данни оставиха ДПС на четвърто място, а по всичко изглежда, че място в 47-то Народно събрание ще намерят представителите на "Има такъв народ" и "Демократична България". Около 4-процентната бариера за влизане в парламента се движеше "Възраждане", а "Изправи се, БГ. Ние идваме" вероятно няма да има свои депутати.

По-рано стана ясно, че Върховният административен съд (ВАС) ще гледа днес жалбите срещу решението на ЦИК от петък за преброяване на всички контролни разписки от машинното гласуване в страната и чужби-

на. Делата са образувани по жалби от ИБГНИ и ДБ. ЦИК реши да се броят всички разписки, гласовете и преференциите, 36 часа преди началото на вота по предложение на зам.-председателя на комисията Емил Войнов. "За" гласуваха 12 души - представителите на ГЕРБ, БСП, ДПС и ИТН, "против" бяха трима - от ДБ и ИБГНИ. Припомняме, че ЦИК първо реши да се броят 100% от разписките, по след жалба на същите две формации ВАС го отхвърли. Тогава комисията взе решение за контролно преброяване на 30% от разписките. В събота обаче ЦИК отново промени решението си с аргумента, че обществените съмнения за манипулации на вота трябва да бъдат разсеяни.

Само 46 машини се развалиха

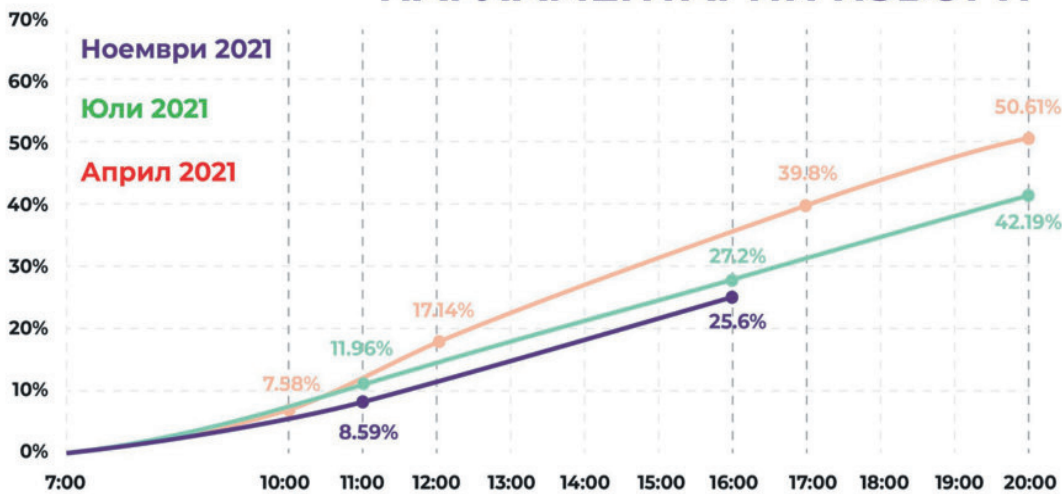
Само 46 от общо 11 936 машини за гласуване се развалиха в изборния ден, съобщи ЦИК. В секциите, където бяха разположени тези устройства, се премина към хартиени бюлетини. В 7 комисии проблемите са били установени още в събота. На 2-3 места не са заработили смарт картите, а един от принтерите не е можел да печата контролните разписки. Екраните на няколко устройства са се повредили след употреба на неправилен дезинфектант.

Вътрешният министър Бойко Рашков не смята, че има сериозни поводи да се мисли, че има опити за злоупотреби с машините. Той обаче посочи, че в някои региони са продължили опитите за купуване на гласове. По-късно стана ясно, че 49-годишен мъж е задържан по сигнал за изборна търговия в хасковското село Караманци, община Минерални бани. У него са били намерени списъци с имена на хора, бюлетина-образец и около 2000 лева. В Нови пазар е образувано досъдебно производство за отпращане на закани и заплахи 2 дни преди вота към полицаи от 29-годишен криминално проявен. Той нанесъл удар с юмрук по стената от външната страна на РПУ-то и увредил мазилка с изолация. Кметът на хисарското село Красново Цвятко Истилянов пък надничал и следял какво се случва на екрана на машината по време на гласуването. Той агитирал пред секция и се е наложило комисията да премести машината за гласуване, така че да няма видимост от входа на помещението. МВР заподозря, че в Сливен използват противоепидемичните мерки, за да наблюдават и броят хората, които гласуват в областта срещу заплащане. Застъпник в Сливен обещавал имотна облага, ако се гласува за посочена от него формация. Той обещавал да намери работа на един, на друг да помогне финансово и т.н. Полицията в Каолиново е задържала водач на лек автомобил с шуменска регистрация, у когото бил открит тефтер със списък на лица и отбелязани суми. Жена в 18 СИК във Френската гимназия в София пък сдъвка и глътна разписката от своя вот, вместо да я пусне в урната.

Вотът с машини предизвика забавяне и напрежение сред гласоподавателите в Турция. Много от избирателите се отказали от своята секция и се отправили към друга, където се гласува с хартиени бюлетини. Огромни опашки от желаещи да гласуват се извиha в турския град Измир, където се отчита рекордно висока избирателна активност.

До обяд в ЦИК бяха постъпили 66 жалби, като повечето от тях са за агитация в социалните мрежи. Комисията обаче няма как да наложи наказания за това. Други пък се оплакват от членове на секционните комисии, в това число и за това, че не са носили предпазни маски.

Избирателна активност по данни на ЦИК ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ

РУМЕН РАДЕВ:

От тези избори зависи оздравяването на държавата

Залогът на тези избори е огромен, от тях зависи дали ще има оздравяване на държавата или ще продължат старите модели, заяви Румен Радев, след като упражни гласа си. Той отново призова партиите в бъдещия парламент да съставят устойчиво

правителство. Кандидатът за втори президентски мандат отхвърли спекулациите на ГЕРБ за "нов Костинброд" и отбеляза, че "който се страхува, че не може да спечели изборите, търси начин да ги опорочи".

Само с активно гласуване ще преодолеем вота под строй, напомни Илияна Йотова, която отново е кандидат за поста в тандем с Радев. Тя благодари на ЦИК за доблестта да осигури честното провеждане на изборите въпреки опитите за манипулации в последния момент. Йотова обяви, че с гласа си е подкрепила проект, в който всеки българин има достойно място. Тя се надява да се продължи решителната битка с беззаконието и корупцията, да си върнем самочувствието на българи и младите хора да виждат перспектива в родината. Йотова очаква стабилно правителство от подготвени и грамотни хора, а не "калинки".

Кандидатът на ГЕРБ за президент проф. Анастас Герджиков бе уверен, че ще спечели вота. "Гласувам за промяна на политическия стил и поведение. Затова призовавам да се откажем от омразата и противопоставянето и да се опитаме да се обединим около визия за България", сети се той, макар през цялата си кампания да отклоняваше въпросите за безобразията на ГЕРБ, а се бе концентрирал в атаки срещу Радев.

Кандидатът на ДПС за президент Мустафа Карадайъ повтори опорката, че българските граждани заслужавали европейски стандарти на живот и отговорни, знаещи и можещи политици, с държавническо мислене и поведение. Според него служебният кабинет бил "счупил" доверието в честността на изборите.

"На другарите, на които сме пленници в последните 32 години, ще кажа - гответе се, крайт ви наближава. На хората, които ме подкрепиха, благодаря им от все сърце. На тях ще им кажа - стягайте се, битката тепърва предстои", реши да се прави на оригинален и Лозан Панов, който също е сред кандидатите за "Дондуков"2.

Над 30% ще е поскъпването на транспортните горива

Министерството на финансите очаква ускоряване на инфлацията до 4,5 на сто до края на годината

Заради очакваното по-силно поскъпване на петрола и вече повишените цени на ток, газ, парно и съответно цените на стоките и услугите, Министерството на финансите прогнозира ускоряване на инфлацията до 4,5 на сто в края на 2021 г. Това е записано в актуализираната есенна прогноза на ведомството.

Според нея транспортните горива се очаква да поскъпнат с почти 32% към декември 2021 г. спрямо същия месец на предходната година. Повишението на цените на храните също ще се ускори - до 4,5% в края на годината, не само поради нарастването на съответните международни цени, но също така и на слабата реколта във връзка с ло-

шите климатични условия през лятото. Цените на услугите се очаква да се повишат с 2,7% към декември на годишна база. От една страна това ще се дължи на повишеното вътрешно търсене, а от друга - на косвени ефекти по линия на по-скъпите горива и храни, посочват от ведомството. Средногодишната инфлация през 2021 г. се прогнозира да бъде 2,4%.

Въпреки корекцията в посока нагоре спрямо предходната прогноза, запазено е очакването, че инфлацията в края на 2022 г. ще е по-ниска от 2021 г. - 3,1%. Това обаче е при положение, че високите международните цени на енергийните стоки паднат след първото тримесечие на

следващата година. Средногодишната инфлация за 2022 г. се прогнозира да бъде 4,2%.

Общият реален растеж на

БВП през 2021 г. от 4% е запазен без изменение спрямо есенната прогноза. Растежът на потреблението на домакин-

ствата леко ще се забави през втората половина на 2021 г. поради влошаването на епидемиологичната обстановка в страната, което започна от септември 2021 г. В резултат реалният растеж на частното потребление за годината ще бъде 5,9% при 7,4% за първото полугодие. При инвестициите в основен капитал се прогнозира спад от 2,1% за годината.

Растежът на БВП ще се ускори до 4,6% през 2022 г., движен от инвестициите с над 14% растеж. В сравнение с есенната прогноза общият растеж е по-нисък с 0,3%. Публичните инвестиции ще бъдат подкрепени от очакваните плащания по националния план за възстановяване и устойчивост, които на свой ред ще стимулират и частните инвестиции.

Очаква се потреблението на домакинствата да има помалко умерен темп на растеж в рамките на 3%.

Изхвърляме една трета от храната, която купуваме

“Има множество различни изследвания, според които се установява, че изхвърляме около една трета от храната, която пазаруваме. Това каза председателят на Асоциация “Активни потребители” Богомил Николов. “Виждаме промоциите, купуваме

двойно. Разваля се, в един момент ни омръзва и изхвърляме”, даде пример той. “Ако си организираме пазаруването по-добре и спестим една трета от парите си, защо да не ги даваме за малко по-качествени продукти”, коментира Николов. Според него

така “не си изхвърляме парите в кошчето”. И по този начин ще помогнем за предлагането на по-качествени продукти, каза пред “България он ер” той.

Класическият пример е с майонезата, която се прави с яйца и олио. Преди 5-6 години забелязахме, че масово продуктите с наименование майонеза не съдържат яйца, обясни Николов. Това според него е част от тенденцията да се изважда по-скъпата съставка, която бива заме-

нена с поредица от Е-номера. “На етикета си го пише, моя си е отговорността дали да си го купя или не”, коментира експертът. Според Николов обаче вина имат и българските власти. “Докато в Западна Европа постоянно изтеглят продукти заради проблем с качеството им, в България, за съжаление, такива примери няма. Ние трябва да се отворим към тези проблеми, а не да мълчим за тях. Само това е решението”, каза Николов.

Увеличават пет пъти бюджета на АПИ

Служебният кабинет ще предложи бюджет на Агенция “Пътна инфраструктура” за следващата година в размер на 1,5-2 млрд. лв. Това заяви служебният премиер Стефан Янев, според когото този бюджет е реален. Средствата, с които пътната агенция е разполагала през предходните години в размер на около 300-400 млн. лв., не са били достатъчни за ремонт и поддръжка на пътища. Тези 300-400 млн. лв. не са покривали нуждите за текущи и основни ремонти, извършвани в рамките на една година, заяви Янев.

Служебният премиер припомни практиката за осигуряване на останалите средства, с които са разплащани извършените дейности на пътните фирми, а именно - да бъдат отпускани с министерски постановления през годината и най-вече в края й.

Бюджетът на АПИ се оказва една от най-горещите теми, които регионалният министър Виолета Комитова трябваше да решава. За 2021 г. заложените 382 млн. лв. бяха изразходвани още през април. Така се стигна до невъзможността АПИ да се разплати с пътните фирми за извършени дейности,

а ремонтите бяха замразени. Пътните строители претендираха, че са извършили дейности за над 900 млн. лв., и организираха няколко протеста в София и в други градове на страната. Регионалният министър заяви многократно, че за да не се стига повече до такива ситуации, ще поиска да бъдат заложени 1,5 млрд. лв. в следващия бюджет за ремонт и поддръжка на пътища.

МРРБ проведе няколко срещи с фирмите, от които стана ясно, че към 5-годишните им договори ще бъдат разписани допълнителни споразумения, така че единствено зимното поддържане на пътища да бъде осигурено с гласуваните 100 млн. лв. в актуализацията на бюджета. Така договорите на пътните фирми ще бъдат прекратени от средата на 2022 г. Те ще бъдат заменени от нови договори, които най-вероятно ще са едногодишни, за които АПИ ще пусне нови обществени поръчки.

Финансовият министър Валери Белчев заяви миналата седмица, че бюджетът е изготвен, но служебният кабинет ще изчака да минат изборите, за да не се използва предлаганата бюджетна рамка за предизборна кампания.

ТЪЖНА ВЕСТ

С болка и скръб съобщаваме, че на 12.11.2021 г. на 85-годишна възраст ни напусна

**ЙОРДАН
ГЕОРГИЕВ
АБРАШЕВ**

Роден на 04.07.1936 г. с. Таваличево, област Кюстендил.

Член на БКП от 1960 г. Работил като бригадир в комплексна проходческа бригада към СО Минстрой. С Указ 1961/21.08.1973 е удостоен със званието „Герой на социалистическия труд“.

На 20.04.1981 г. с указ 623 е удостоен за втори път за „Герой на социалистическия труд“. Бил е член на ЦК на БКП през 1981 – 1990 г., член на ЦС на БПС, член на бюро на ОК на БКП – Кюстендил.

Награждаван е с много държавни отличия, като най-голямото е „Орден на труда“ – златен, през 1976 г.

Съболезнования към близките от Общинския и Областния съвет на БСП – Кюстендил

Една година от раздялата ни с

**доц. д-р
АНА
БОРИСОВА
РАЙКОВА**

29.07.1935 г. - 15.11.2020 г.

Ана Райкова посвети живота си на семейството, науката, България и приятелите й.

Раздаваше се безрезервно в отстояването на правдата и истината и в науката, и в обществото.

Достойнството, честността и предаността бяха нейно житейско и научно верую.

ПОКЛОН ПРЕД ПАМЕТТА Й!

От семейството

БДЖ търси 1,5 млн. лв. неустойка за ремонта на мотрисите

Той се забавя вече близо две години

По договора между “БДЖ Пътнически превози” и “Алстом” са издадени протоколи за неустойка за около 1,5 млн. лв. Причината е закъсненията при ремонта на мотрисните влакове, съобщиха от Министерството на транспорта. През декември 2019 г. “БДЖ Пътнически превози” и румънското подразделение на “Алстом” подписаха 5-годишен договор за ремонт и поддръжка на 46 електрически и дизелови мотриси “Сименс” за близо 137 млн. лв. В края на септември министърът на транспорта Христо Алексиев направи проверка в жп депата София и Илиянци как се изпълнява договорът и установи, че той закъснява с година и девет

месеца. Няма да допусна не-ефективно разходване на средства при изпълнението на ремонтите на влаковете, каза тогава Христо Алексиев, цитиран от пресцентъра на министерството.

Още в края на 2020 г. стана ясно, че ремонтът на мотрисите закъснява, като оправданieto тогава беше корона-вирусът и ограничителните мерки. Освен това има съмнения, че основната част от работата по поддръжката на мотрисите се извършва от български подизпълнители, в които на частно работят служители на БДЖ. Към момента от “Алстом” не са предоставили актуална информация колко мотрисни влака са ус-

Транспортният министър Христо Алексиев(крайният вляво) направи преди месец изненадваща проверка как върви ремонтът на мотрисите “Дезиро” на Сименс

пели да ремонтират за изминалите близо 2 години. След извършената внезапна проверка в двете депа транспортният министър съобщи за недобросъвестно изпълнение на договора и отчетливо забавя-

не в извършването на основните ремонти.”Към момента е направена само текуща поддръжка на мотрисите и е изгубено време в период от една година и девет месеца по възстановителните и основни-

те ремонтни дейности”, каза Христо Алексиев. Той постави условие към “БДЖ Пътнически превози” и изпълнителя “Алстом” в кратък срок да се изготви нов линеен график за ремонта на мотрисите.

Липса на материали ще забави още газовата връзка с Гърция

Газовата връзка с Гърция отново се бави. Причината този път е недостигът на материали, който изпитват местните фирми строители на обекта, твърди регионалната медиа Euractiv, позовавайки се на собствени анонимни източници от страната. Те обясняват пред изданието, че държавата “оказва 100% подкрепа за завършването на проекта, но един от конструкторите - AVAX, се сблъсква с въпросите липси. Според изданието настоящото забавяне в крайна сметка ще доведе до ново закъснение в строителството на проекта и той няма да бъде завършен до края на удължения от правителството на Борисов срок - декември 2021 г. Това означава, че съответно няма да бъде пуснат в експлоатация до 1 юли.

Според Euractiv AVAX е провела среща със служебния премиер Стефан Янев с искане за нова отсрочка от 6 месеца, както и да не им бъдат начислявани санкции за забавянето (бел. р. - неустойките по договора са 90 000 евро на ден). От AVAX са поискали и допълнителна сума от 30

СНИМКА БГНЕС

млн. евро за завършване на строителството, като са предупредили, че ако исканията им не бъдат изпълнени, строителството ще бъде спряно.

Подобно съобщение не е получавано от пресцентъра на Министерския съвет и оттам не потвърждават за среща на Янев.

Тол таксите ще са според газовете

Тол таксите на камионите за движение по пътищата ще трябва да зависят и от емисиите вредни газове. Това предвижда промяна на Директива на ЕС, която беше одобрена от Съвета на ЕС на първо четене. Предстои промените да бъдат приети от Европейския парламент на второ четене, преди да бъдат публикувани в Официалния вестник на ЕС.

Целта е да се намали отделянето на въглероден диоксид (CO2) в атмосферата и да се стимулира използването на екологични превозни средства. С промените от страните членки се изисква да променят таксите за ползване на пътища от тежки превозни средства в зависимост от емисиите на CO2. Данните за вредните емисии ще се взимат от техническите характеристики на превозното средство. Първоначално схемата ще се прилага само за най-големите камиони, но постепенно ще обхване и други видове тежки превозни средства. Страните от ЕС сами ще решават дали тол таксите или винетките за колите да зависят от екологичните им характеристики. Тол таксите и винетките в страните от ЕС за фургони и микробуси също ще трябва да зависят от екологичните им характеристики от 2026 г.

България се оказа на 20 място в света по достъпни жилища

Независимо че цените у нас на апартаменти и къщи много поскъпнаха, България се оказва доста напред в световната класация за жилищна достъпност - на 20 място от над 100 страни. Това твърди глобално проучване на жилищните пазари на британската компания за строителни материали “Roofyng Megatore”. Ранглистата е съставена на базата на два основни показателя - средна цена на дом с площ

100 кв. метра и средна заплата в съответната държава. Компанията изчислява колко години трябва да работи човек с нормални доходи, за да си купи жилище. За нашата страна компанията пресмята, че при 100 384 долара средна цена за 100 кв. метра площ и при средна годишна заплата 7748 долара са необходими 13 годишни средни заплати за изплащане на имота.

За сравнение Гърция и

Румъния заемат съответно 40 и 43 място в същата класация. И в двете страни са необходими средно 17 годишни заплати за покупка на жилище. Средната цена на дом от 100 квадратни метра в Гърция е 167 954 долара, а средната годишна заплата - 10 075 долара. В Румъния средната цена на жилище в същите параметри е 135 500 долара, със средни годишни заплати от 8000 долара.

Великобритания е най-достъпният жилищен пазар според проучването. Там със средната годишна заплата от малко над 20 300 долара са нужни само 4,5 години за изплащане на жилище от 100 кв.м. на цена от 90 774 долара. Сред най-достъпните 20 жилищни пазара са също Дания, Белгия, Нидерландия и Швеция - страни, в които 11-12 средни годишни заплати стигат за 100 квадрата.

Хонконг, който е известен като скъпо място за живеене, при 212 770 898 долара цена за 100 кв. м и 37 755 годишна средна заплата долара са нужни 73 години за покупка на апартамент. В Непал, където имотите са скъпи, а доходите - ниски, излиза, че при средната годишна заплата 2600 долара непалецът трябва да спестява 1062 години, за да си купи дом от 100 кв. метра.

СНИМКИ БГНЕС

Възрастен ланкийски ветеран от войните, подкрепян от млади войници на Шри Ланка, се отправя към мемориала в столицата Коломбо, изграден в памет на загиналите във войните. През ноември много страни в света отбелязват Деня на паметта на героите. Като повод се използва края на Първата световна война на 11 ноември 1918 г. И в двете световни войни Шри Ланка бе колония на Великобритания и жителите и воюваха за нея

В Европа затягат КОВИД-мерките

В Германия мобилизират армията, в Латвия намаляват заплатите на неваксинираните депутати

Дания връща зеления сертификат само два месеца, след като отмени всички мерки срещу пандемията, съобщиха медиите. Документът ще се изисква от хора над 15-годишна възраст. Целта му е да се докаже, че човекът е ваксиниран, преболедувал или има отрицателен тест за КОВИД-19. Властите решиха да намалят срока му на валидност за преболедуване: от 12 на 6 месеца. Нови изследвания показват намаляване на имунитета на изкаралите заболяването сравнение с ваксинираните.

Зелен сертификат ще е нужен за заведенията за хранене на закрито, нощните клубове и дискотеките.

Парламентът на Латвия реши да лиши от право на глас неваксинираните депутати. В момента те са девет души. Те не могат да участват в дебатите и ще им бъдат намалени заплатите, предадоха медиите. Мярката влиза в сила от понеделник и ще продължи до средата на следващата година.

На фона на тежката ситуация с КОВИД-19, Австрия въвежда блокиране от 15 ноември за хора, които не са ваксинирани срещу новия коронавирус или не са имали коронавирусна инфекция, съобщи канцлерът. Те ще могат да излизат само до супермаркета, аптеката, за да помогнат на нуждаещите се, за работа или разходка.

В Германия Бундесверът е готов да мобилизира 12 000 военнослужещи за борба с пандемията. Ръстът на новозаразените непрекъснато нараства и армията е готова да съдейства на претоварените клиники и местните здравни

власти. Военните ще правят бустерни ваксинации и бързите тестове в старчески домове и болници.

Кризисният щаб на Бундесвера смята, че въз основа на опита от разпространението на коронавируса в Германия може да предвиди сравнително точно развитието на ситуацията. Според техните изчисления четвъртата вълна на пандемията ще достигне своя пик в страната до Коледа. Подобрене на ситуацията не се очаква преди началото на февруари.

Изкараха България с ниска корупция

Швейцарската компания за управление на риска Global Risk Profile постави България на 54-то място в своя Глобален индекс на публичната и частната корупция за 2021 г. сред 196 държави. Компанията отбелязва подобрене сравнение с предходната година, а оценката на корупционния риск е "нисък". Не е ясно дали са взети предвид корупционните разкрития у нас, направени през 2020 година. Финландия е на първо място в света с най-малко случаи на корупция, следвана от Норвегия, Нова Зеландия, Дания и Швеция. Самата Швейцария слеза на 12-о място тази година от предишното 8-мо. В Западните Балкани Черна гора е на 89-то място; Албания е на 125-то място но отбелязва чувствително подобрене спрямо миналата година, когато е заемала 139-та позиция. Босна и Херцеговина е на 131-во, а рискът от корупция е определен като висок. Косово е слязло надолу в класацията до 122-ро място. Сърбия е на 92-ра позиция, а оценката на риска е "среден". Северна Македония заема 85-то място. Добро е мястото на Грузия в списъка - тя е класирана над страни, които са членки на НАТО и ЕС или само на Северноатлантическия договор: Словакия, Унгария, Румъния, Северна Македония, Черна гора, Албания и Турция.

Рама: Париж и Берлин не влияят на България

Албанският премиер Еди Рама определи като "абсурдно" положението на страната му по пътя за започване на преговори за присъединяване към ЕС. "Ние се намираме в една наистина абсурдна ситуация. В момента Албания понася щета поради спора между България и Северна Македония, независимо от зелената светлина, която получихме от ЕК", каза той. Според него "нито Франция, нито Германия имат сили за влияние върху България...Така процесът става още по-сложен". Лидерът смята, че "мирът на Балканите все още не е окончателен, защото съществуват проблеми, които трябва да бъдат решени и по-специално този между Сърбия и Косово". "В същото време трябва да научим поуки от историята. Ние трябва да вървим по пътя, който избвъряха Франция и Германия след Втората световна война". Междувременно президентът на РСМ Стево Пендаровски призова да се изчака до понеделник, за да се разбере на къде ще тръгнат нещата след проваления вот на недоверие срещу кабинета на Зоран Заев. "За всички е ясно, че се намираме в патова ситуация. Да изчакаме до понеделник да видим дали ще се формира ново мнозинство, дали ще бъде възобновено старото или пък досегашното от 61 депутати ще се увеличи", заяви той.

НАКРАТКО

Синът на Кадафи иска да е президент

Сейф ал Ислам, синът на сваления и убит либийски диктатор Муамар Кадафи, се кандидатира за президентските избори в Либия, които ще се проведат през декември, съобщават местни медии. Той оцеля по чудо в либийската революция. Преди 10 години конвоят му попадна в засада и беше заловен от малка група бунтовници. Днес тя се превърна в негов съюзник, разочарована от революцията.

Вашингтон и Пекин със строги предупреждения

Външните министри на САЩ и Китай си размениха строги предупреждения заради Тайван преди виртуалната среща на върха между техните лидери. Държавният секретар на САЩ Антъни Блинкен изрази в телефонен разговор с китайския му колега Ван И загриженост относно "военния, дипломатическия и икономическия натиск" на Пекин върху Тайван. На свой ред Ван предупреди за опасностите от действия на САЩ, които биха могли да изглеждат като подкрепа за "тайванската независимост".

68 убити при затворнически бунт

68 души са били убити при пореден затворнически бунт в Еквадор, съобщиха световните медии. Хиляди лишени от свобода са причислени към банди и сблъсъците между тях често прерастат в масови безредици. Последният инцидент е в затвора Гуаякил, където при друг бунт през септември загинаха 119 човека.

500 египтяни пострадаха от скорпиони

503 души са ухапани от скорпиони в провинция Асуан в Южен Египет, каза и.д. здравен министър Халед Абд ал Гафар. Заради необичайните проливни дъждове и градушка са пострадали дупките на животните, които излязли на повърхността. Пострадалите са получили противоотрова и няма смъртни случаи. Всички са изписани от болниците. Властите са осигурили над 2000 линейки и 48 високоскоростни автомобили в помощ на гражданите.

Тази снимка, направена от безпилотник, показва мястото в мексиканската столица, където бе срутен сграда след взрив на газ. Загинал е един човек, а 12 са ранени, съобщиха столичните власти

ВЛАДИМИР ПУТИН:

Нямаме нищо общо с мигрантската криза

50 бежанци влязоха нелегално в Полша, неин военен загина при нещастен случай

СНИМКА БГНЕС

Такава е обстановката в бежанския лагер на беларуско-полската граница. По различни данни там има между 2000 и 4000 мигранти от Сирия и Ирак

Руският президент Владимир Путин заяви, че страната му няма нищо общо с миграционната криза на границата на Беларус и ЕС. “Искам

всички да знаят, че нямаме нищо общо с това. Всички се опитват по всякакъв повод да ни налагат каквато и да е отговорност без никаква при-

чина”, изтъкна Путин в интервю за програмата “Москва. Кремъл. Путин”. В същото време той подчерта, че руските авиокомпаниии не превоз-

ват мигранти, които сега са на границата на Беларус и ЕС.

“Когато чуем изявление или обвинения срещу нас, искам да кажа на всички: занимавайте се с вътрешните си проблеми, не прехвърляйте към никого собствените си въпроси, които подлежат на разрешаване от вашите ведомства в съответната посока. Но ние сме готови по всякакъв начин да помогнем за това (разрешаване на ситуацията), ако, разбира се, нещо ще зависи от нас тук”, посочи Путин в отговор на въпрос.

По думите му самите западни държави създават миграционни кризи. “Не забравяйте откъде идват кризите, свързани с мигрантите. Беларус ли е първооткривателят на тези проблеми? Не, това са причините, които са създадени от самите западни страни, включително европейските страни, които са както военни, така и икономически по естество”, уточни Путин. Редица политици на Запад обвиниха Русия, че

стояла зад кризата и настояха Путин да въздейства на Лукашенко.

Той изрази надежда, че беларуският президент Александър Лукашенко и германският канцлер Ангела Меркел скоро ще проведат разговор. “Доколкото разбирам, Александър Григориевич Лукашенко и канцлерът Меркел са готови да разговарят помежду си. Надявам се това да се случи в близко бъдеще. Това е най-важно, защото мигрантите са склонни да отиват предимно в Германия”, каза Путин.

В същото време той изрази надежда, че ще бъде възможно да се установи пряк контакт между ЕС и Беларус. От началото на седмицата самият Путин проведе два телефонни разговора с Меркел за ситуацията на беларуско-полската граница.

Държавният глава сподели, че преди всичко му е жал за децата на мигрантите по границата на Беларус и Полша. “Въпросите са от хума-

нитарен характер, децата са малки. Честно казано, като гледам, ми е жал за децата. Все пак хуманитарните въпроси трябва да се поставят на преден план на мястото, където са децата и жени в последните месеци на бременността. Е, някак си това не се вписва в идеите на хуманизма, които уж лежат в основата на цялата политика на нашите западни съседи”, каза Путин.

Междувременно около 50 души нахлуха в Полша близо, като впоследствие са арестувани 22 иракски граждани, съобщиха полските власти. При друг опит за нахлуване гранични служители са били нападнати в събота вечерта, а каската на един офицер е била повредена след хвърлен камък по него. В събота е имало 223 опита за незаконно пресичане на границата.

В същото време полски войник загина при нещастен случай, съобщи военните. Това е станало при произведен изстрел от служебно оръжие, но “в инцидента не са замесени трети лица”, уточниха от частта, в която е служил загиналият.

В интервю за руското издание “Национална отбрана” Лукашенко пък поиска руски ракетни системи “Искандер” в южната и западната част на страната си, граничеща там с Украйна и Полша. Той не уточни дали е водил разговори с Москва по въпроса.

Форумът за климата завърши с недостатъчен напредък

200-те страни от Конференцията на ООН по изменението на климата (COP26) приеха споразумение за ускоряване на борбата срещу климатичното затопляне, без да гарантират, че ще го задържат на ниво от 1,5 градуса или да отговорят на молбите за помощ от бедните страни. Текстът, наречен “Пактът за климата от Глазгоу”, бе приет след две седмици на изтощителни преговори по време на Световната конференция за климата.

Ключови точки от пакта са постепенно намаляване на въглицата, по-редовно извършване на анализ на свършената работа, увеличаване на финансовата помощ за бедните и развиващите се страни в борбата срещу климатичните промени.

Световната конференция за климата отбеляза напредък, но това не е достатъчно, заяви ръководителят на ООН Антониу Гутереш след края на форума.

Пентагона скрил за масово убийство в Сирия

Пентагонът е скрил информацията за въздушен удар в Сирия през 2019 г., довел до значителен брой цивилни жертви, пише в. “Ню Йорк таймс”. На 18 март 2019 г. изстребител на САЩ хвърлил бомба върху множество от хора в поле близо до село Ел Багуз. Според вестника 70 души са били убити, но независимо разследване на инцидента е било замразено. Тази седмица вестникът изпрати събраната информация до командването, откъдето признаха, че загиналите са 80 души, но ударът е бил оправдан, защото са били убити 16 бойци на “Ислямска държава” (ИД). За останалите жертви Пента-

гона не знае дали са терористи или цивилни.

Междувременно 13 войници на сирийската армия загинаха при засада на ИД в провинция Дейр ез Зор. В хода на сражението правителствените сили дадоха отпор на терористите, които отстъпиха дълбоко в пустинята. Ранените от сирийската армия и от местното опълчение бяха настанени в болница.

На 7 и 19 септември при сраженията с банди на ИД в източна Сирия загинаха 11 войници и опълченци. Последните месеци ИД се активизира в провинциите Дейр ез Зор и Хомс.

СПОМЕН ЗА НИКОЛА БОТУШЕВ

На 15 ноември 2021 г.
се навършват
80 години от гибелта на

НИКОЛА
ГЕОРГИЕВ
БОТУШЕВ

Роден на 28 август 1897 г. в гр. Сливен, през целия си съзнателен живот той се бори за свободата на българския народ и за по-добър живот за онеправданите. За тази му дейност многократно е осъждан и прекарва години в различни затвори – Плевенския, след това Шуменския, Горноджумайския.

Неуморен организатор и агитатор на Работническата партия, за което е интерниран. От 1934 г. Никола Ботушев живее в София, където организира нелегална печатница, в която се печата в. „Работническо дело“. След предателство през септември 1941 г. Никола Ботушев, с нелегално име Серго, е заловен и осъден е на смърт чрез обесване.

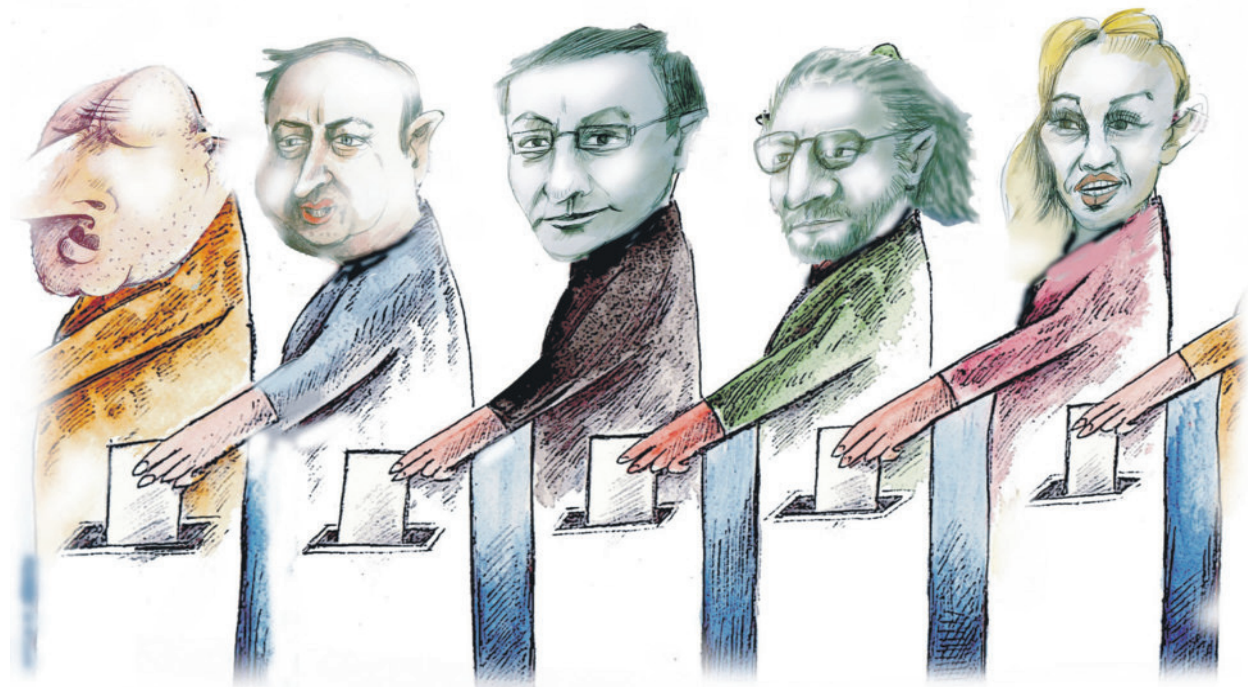
Присъдата е изпълнена през нощта на 15 ноември 1941 г.

Да си отидеш от света на 44-годишна възраст за идеята, в която си вярвал и си се борил за нея, не е по силите на всеки човек. Това е подвиг, достоен за поклон!

Дълбок поклон пред паметта и делото на бореца за справедливост и против фашизма Никола Ботушев!

От семейството

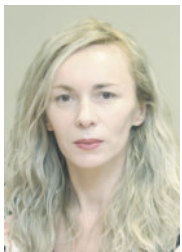
15

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ

Ценности

Альона НЕЙКОВА

Разрушаващата сила на негативизма е в състояние да поругае доста добрини, включително направените с ръцете и сърцата на децата. Именно такъв е съвсем логичният извод, след като станало ясно, че неизвестни счупиха табелата на ценностите в Банкя. И как

след това да гледаме в очите учениците, изписали върху разноцветна арт инсталация, че вярват в родолюбието и доброто творчество? С какви подходящи думи и железни аргументи да им обясняваме смисъла на този неподлежащ на здрав разум срамен случай? Къде да потърсим уважение, честност и отговорност, щом някой с лека ръка руши дори табелите, изписани с тези понятия?

Счупването на двуметровата инсталация може да се тълкува просто като ярка, чисто физическа илюстрация на съсипването на всичко ценно и на нетърпимостта към позитивното и доброто. Но какъв трябва да си, с как-

ви мисли да се събуждаш сутрин, за да посегнеш на надписи, върху които са отбелязани едни от най-важните качества за всеки, ама наистина за всеки нормален човек?!

Не е тайна, че децата от малки попиват като сунгер всичко чуто и видяно от възрастните. Добрите примери, които им даваме, са само малка част от основите за живота на подрастващите. Светоусещането си те обаче градят и от негативите, които, така или иначе, не пропуска да им поднесе суровата реалност в родината ни.

Но все пак ни остава да вярваме и да се надяваме, че възмутителната вандалска постъпка не ще сломи и обезвери децата

добротворци. Щом са възпитавани от родители и учители да разбират и пазят значението на думите “търпение” и “уважение”, значи ще намерят у тях и подкрепа да възстановят разрушеното.

И колкото повече такива деца отглеждаме в България, толкова по-голям е шансът табелите на ценностите да се появяват на все повече места в страната, а написаното върху тях да живее в сърцата. Така в крайна сметка едни от най-важните общочовешки добродетели, правила и ценности в живота ни ще станат нерушими. Независимо колко пъти ще се опитат да ги унищожат онези, които не ги притежават.

Интриги от Скопие

Юри МИХАЛКОВ

Президентът Румен Радев своевременно парира политическа инсинуация за българската позиция по спора с РС Македония, тръгнала от Скопие, макар и не от зложелател на страната ни. Специалният пратеник на македонското правителство за България Владо Бучковски пусна мухата, че до предстоящия Европейски съвет на 14 декември България можела да вдиг-

не блокадата срещу преговорите на РСМ за евро членство. Дотогава ще има нов парламент, може да се състави и правителство, а “протестните партии и преди всичко “Продължаваме промяната” са изключително позитивни по отношение на намирането на решение и вдигането на блокадата”, каза той пред местния седмичник “Фокус”. По думите му, САЩ и ЕС са амбицирани София да вдигне блокадата. Разбирай, че са амбицирани за натиск над страната ни.

Радев контрира с неопоримия довод, че в РС Македония правата на македонските българи все още не се спазват. Скопие не е изпълнило и други условия: не е изкоренило езика на омразата и системната дебългаризация, продължава и

със “системно унищожаване и фалшифициране на хилядолетното българско културно-историческо наследство”. Наскоро, впрочем, за такива фалшификации призна и ръководителят на македонската част от смесената историческа комисия проф. Драги Георгиев пред изданието “Република”. Макар това признание да звучеше като оправдание за “излизването” на македонската идентичност.

Разбираемо е желанието на Бучковски страната му да успее, но все пак е учудващо, че опитен политик така повърхностно представя желаното за реално. Почти е изключено сглобяването на правителство в такива кратки срокове при толкова разнороден парламент. Освен това лидерите на ПП бяха наложени

в политиката именно от Румен Радев и едва ли са се обърнали срещу него за няколко месеца. Така че, освен за вътрешна консумация, примерно циментиране на разклатеното положение на премиера Зоран Заев, друго сериозно обяснение за изявлението на Бучковски едва ли има.

И все пак - неговият сигнал е предупреждение за страната ни. Някои сили вече дадоха заявка за готовност да отстъпят, особено под натиска на по-големите братя - и ГЕРБ, и “Демократична България”, вероятно ще се присъедини и ДПС. Българското общество надали ще им позволи да вдигнат бариерата, но дори само да предприемат такива опити, с основание могат да бъдат заклеймени като предатели.

1630 - УМИРА ЙОХАН КЕПЛЕР, НЕМСКИ МАТЕМАТИК, АСТРОНОМ И АСТРОЛОГ (Р. 1571 Г.). Ключова фигура в Научната революция през XVI-XVII в. Най-известен е със своите закони за движението на планетите, наречени на негово име. Определят го като “първия теоретичен астрофизик” или като “последния научен астролог”.

1670 - УМИРА ЯН КОМЕНСКИ, ЧЕШКИ МИСЛИТЕЛ И ПЕДАГОГ (Р. 1592 Г.). Родоначалник на съвременната педагогика. ЮНЕСКО връчва медал на негово име - едно от най-престижните международни отличия в областта на педагогиката и образователните технологии.

1819 - УМИРА ДАНИЕЛ РЪДЪРФОРД, ШОТЛАНДСКИ ХИМИК (Р. 1749 Г.). Учи в университета в Единбург, където неговият баща е професор по медицина. Като студент открива азота през 1772 г. и описва кислорода, или жизненоважния въздух, както го нарича, през 1778 г.

1881 - УМИРА КОЛЪО ФИЧЕТО, АРХИТЕКТ ОТ ЕПОХАТА НА ВЪЗРАЖДАНЕТО (Р. 1800 Г.).

Рожденото му име е Никола Иванович Фичев. Един от основателите на църковната и гражданската архитектура. Като майстор строи църквите “Св. Никола” в Търново, “Св. Димитър” в Килифаревския манастир, “Св. Богородица” в Търново, “Свети Николай” в Дряново, както и Беленския мост, Ловешкия покрит мост (на снимката), Конака в Търново и др.

1917 - УМИРА ЕМИЛ ДЮРКЕМ, ФРЕНСКИ СОЦИОЛОГ (Р. 1858 Г.). Трудът му “Правилата на социологическия метод” от 1895 г. за пръв път дефинира принципите и целите на науката социология.

1976 - УМИРА ЖАН ГАБЕН, ФРЕНСКИ АКТЬОР (Р. 1904 Г.). Рожденото му име е Жан-Алексис Монкорже. Още няма 12, когато

тръгва по стъпките на родителите си артисти и взема псевдонима на баща си - Габен. Става звезда на мюзикхола и оперетата, включително и на знаменития “Мулен Руж”. Сред най-известните ленти с негово участие са “На дъното”, “Човекът-звяр”, “Великата илюзия”, “Кеят на мъглите”, “Денят се ражда”, “Сицилианският клан”, “Двама мъже в града”, “Светата година”.

1988 - ОСЪЩЕСТВЕН Е ЕДИНСТВЕНИЯТ ПОЛЕТ НА КОСМИЧЕСКАТА СОВАЛКА “БУРАН”.

“Снежна буря” е космически кораб за многократно използване, създаден в СССР в средата на 80-те години на XX в. Изстрелян е в орбита с помощта на ракетата носител “Енергия”, без екипаж на борда - корабът се управлява от земята. “Буран” обикаля Земята два пъти за 206-минутен полет. След разпадането на СССР проектът първоначално е замразен, а към 1993 г. - прекратен. “Буран” е унищожен през 2002 г. при инцидент с хангара, в който е съхраняван.

1990 - НРБ Е ПРЕИМЕНУВАНА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ. На тази дата VII Велико Народно събрание променя името на държавата. Народна република България е официалното име на страната от 15 септември 1946 г. до 15 ноември 1990 г.

СВЕТЛОЗАР ЕЛДЪРОВ е роден през 1956 г. Завършил е история в СУ, професор, специалист по история на България и Балканите XIX-XX в.: православие и католицизъм, Македонски въпрос, военна история, политическа история. Автор е на около 380 научни публикации. Неотдавна в Централния военен клуб бе представен сборник в чест на 65 години от рождението му и 40 години от началото на неговата научна дейност. Отличен бе с награден знак "За принос към Министерството на отбраната" и с медал "Капитан Петко войвода" на Съюза на тракийските дружества в България.

ПРОФ. СВЕТЛОЗАР ЕЛДЪРОВ:

Не бива политиците да говорят за история, а историците - за политика

Към дискусиите за Македония трябва да се привлекат компетентни учени, препоръчва известният историк

Интервю на Велиана ХРИСТОВА

■ Честит юбилей, проф. Елдъров! Как вие лично оценявате собствения си път през историческата наука?

- Благодаря ви! За мен беше голяма чест да получа признание от колеги и институции, с които сме работили през годините за развитието на българската историческа наука и за осъществяването на справедливи национални каузи. Имах уникалния шанс да започна научната си кариера в годината, в която България и българският народ честваха 13 века от началото на българската държавност, при това - в такава престижна научна институция, каквато тогава беше Институтът за военна история при ГЩ на Българската армия. Започнах с научна проблематика, която сега е още по-актуална - Македонския въпрос и националноосвободителните борби на македонските и тракийските българи. Във всяка от публикациите си съм вложил частица от себе си. Но преди да продължим, ще си позволя аз да Ви задам един въпрос: имате ли намерение да участвате в конкурси за научни степени и академични длъжности, за които да търсите моята подкрепа? Ако отговорът Ви е утвърдителен, тук ще сложим и край на това интервю!

■ Предполагам, че намекувате за скандалния случай в Института за балканистика при БАН, когато в края на миналата година телевизионният журналист Горан Благоев, известен с манипулативни предавания, направи несполучлив опит да се домогне до длъжността "доцент" с книга, за която беше обвинен в плагиатство. Уверявам Ви,

нямам намерение да правя научна кариера и не търся Вашата подкрепа. Проблемът е, че "случаят Благоев", не е изолиран, хора с такъв морал и с такива средства се опитват да влязат в политиката и във властта, той дори за президент бе кандидат вчера...

- Точно за този случай става въпрос. И, да, права сте, вече не става дума за изолирани случаи, очевидно е, че имаме работа със системен проблем. Благоев брутално прекрачи границите на научната етика и обичайния морал и превърна научната процедура в научна гротеска. По нелеп начин се оказах въввлечен в тази история, затова сега се чувствам длъжен да споделя някои подробности.

Бях гостувал в предаването му в БНТ, той ми подари своя нова книга, приех и поканата да участвам в първото му предаване в Евроком - за българо-македонските отношения. Тогава всъщност научих, че щял да участва в конкурса за доцент в института. Чашата преля, когато десет дни преди заседанието на Научния съвет на Института за балканистика той открито си поиска "да му дам едно рамо". Онемях! Разговорът приключи веднага, но седнах и най-внимателно изчетох книгата на Горан Благоев, прегледах рецензиите и становищата на научното жури. Тогава разбрах, че председателят на журито и ръководител на секцията, в която е обявен конкурсът, е повдигнал обвинения за предполагаемо плагиатство на г-н Благоев. Рецензентът проф. Орлин Събев беше изложил аргументи и факти за своите твърдения. Случаят преля в социалните мрежи, достигна и до по-сериозни медии. По-късно с писмо до Научния съвет проф. Събев разкри и други подробности, свързани с негов сигнал до Комисията по научна етика при МОН, за

смяната му като председател на журито и поемането на тази функция лично от директора на института проф. Прешленова и пр. На последното заседание на научното жури се случва нещо рядко срещано в академичните процедури - двама членове на журито променят мнението си и подкрепят кандидатурата на Благоев. С гласуване обвинението в плагиатство е отхвърлено, така г-н Благоев излиза начело сред общо тримата участници в конкурса. По-късно в Научния съвет, който трябваше да се произнесе по случая, изразих мнението си, че става дума не толкова за плагиатство, колкото за компилация, за почти дословно преразказване на цели абзаци и страници от чужди изследвания, за отсъствие на оригинални архивни извори и за наличие на фактологични и концептуални бездни в хабилитационния труд на кандидата, което го лишаваше от научна стойност.

Специално прегледах библиографиите на членовете на журито, нито един от тях по никакъв начин не е заявил научна компетентност по темата! Цялата процедура от начало до край беше опорочена. Затова призовах колегите да гласуват категорично против. И тук вече случаят се превърна в трагикомедия. Протоколът с резултатите от гласуването, на което Благоев бе отхвърлен, още не бе изпратен официално, когато мобилният ми телефон иззвъня и в слушалката прозвуча неговият глас: да му оставя книгата в канцеларията, щом няма научна стойност. Как беше узнал резултата предварително, всички се досещат. Уведомих го в никакъв случай повече да не ме търси. Книгата му я оставих.

■ Извън конкретния казус, очевидно има сериозен проблем в българската наука. Имате ли наблюдения за упадък на научните титли след закриването на ВАК?

- Затова и разказах така подробно случая, за да се разбере как стават нещата. Бях член на последния състав на Висшата атестационна комисия преди закриването ѝ през 2011 г. През годините съм участвал в различни научни съвети, в десетки процедури за конкурси. Натъквал съм се на какви ли не случаи. Сега безобразия се правят легално и открито! Резултатите са налице, за науката те вече се превръщат в рутина.

Не знам как е в другите клонове на научното познание, но в областта на историческата наука в България от години вилнее истинска пандемия на епигонство, компилаторство и плагиатство. Преди няколко години Съюзът на учените в България организира научна конференция за плагиатството, изнесоха се потресаващи факти, но от това не последва нищо. Миналата година в

общото събрание на Македонския научен институт лично и публично разобличих научния му секретар за плагиатство, той си призна и... толкова! Нямахме последствия. Чувам за нескончаеми съдебни дела във връзка с нередности в конкурси за академични длъжности. Навремето мнозина хулеха ВАК и аплодираха нейното ликвидиране, но днес берем горчивите плодове на тази "реформа" и "децентрализация". Категорично смятам, че е време правилата да се променят с нов закон, но това няма как да се случи без политическа воля и без солидарност в научната общност.

■ Много сериозен познавач сте на Македонския въпрос. България поддържа позициите си спрямо РС Македония, но като че ли отново топката се прехвърля към комисия, която все зацикля. Никоя комисия не може да промени историческата истина, не се ли търси пак заобиколен път за политическо решение и под външен натиск? Виждате ли възможности за някакъв изход от сегашното положение?

- Отдавна очаквах някой журналист да ми зададе подобен въпрос. Обикновено от историците се искат анализи по актуални политически събития, а политиците и политолозите се изказват по исторически въпроси. Оставам с впечатление, че историците и историческата наука бяха натоварени с нереални свръхочаквания във връзка с взаимоотношенията между двете държави. Чуval съм многократно, че ние сме били виновни за това, че Коридор ш8, за който се говори от десетилетия, още не е осъществен. Как историци с по 1200 лева заплата могат да спрат инфраструктурни проекти за стотици милиони е мистерия.

На стр. 11

В броя на „Дума“ от 10 ноември т.г. бе публикуван текстът „Десети ни върна в интензивното на историята“. Като обосновка авторът цитира голяма поредица цифри за икономиката и жизненото равнище преди и след Десети ноември 1989 г. - не просто като статистика, а като „осветляващи и щрихиращи цели епохи“. Но, както е известно, „сухите цифри“ могат да служат и за обосновка на важни истини, но и като материал за тежки манипулации. Особено когато се лансират полуистини.

Какво всъщност бе

състоянието на държавния социализъм

към края на 80-те години на миналия век, при това не само в България, но и в Съветския съюз и другите социалистически страни? Ето основните моменти от отговора на един от най-вещите с цифрите и данните за икономиката изтъкнат български учен и държавник - член-кор. проф. Иван Илиев (в „Икономиката на кръстопът“, Партиздат, София, 1990 г., стр. 44-64):

- исторически факт е, че след 9 септември 1944 година в Народна република България бе създадена голяма материална база, с каквато страната никога не е разполагала. Завоювано бе равнище на живот, непознато в досоциалистическа България. Значително бяха повишени образованието и квалификацията на заетите в икономиката; ликвидирана бе безработицата и бяха създадени гаранции за сигурност в утрешния ден. Сериозни социални придобивки бяха безплатното образование и здравеопазване, еднаквите условия за пенсиониране, грижите за децата и детските надбавки, платените отпуски при бременност и за отглеждане на децата;

- до към края на 60-те години на миналия век ликвидирането на безработицата и осигуряването на социалния минимум за всички съединяваше в едно ентусиазма, интересите и вярат в социалистическия идеал. Възможностите на това съединяване обаче в края на 60-те и началото на 70-те години бяха изчерпани. Ентусиазмът спадаше, а интересът непрекъснато отслабваше поради политиката на слагане на равенство между социалната справедливост и социалната уравниловка за хората както на физическия, така и на умствения труд. През този период държавната собственост се превърна в единствената съществуваща, като в нея се развиха силни деформации - основни характеристики на неосталинисткия модел на социализма;

- от началото на 70-те години започна тенденция към постепенното, но трайно забавяне в развитието на всички съставки на обществото и особено на икономиката, главната причина за което бе характерната за неосталинисткия модел тоталитарно-административна система; към края на 80-те години икономиката и обществото изпаднаха във всеобхватна криза, отчуждението на трудещите се от държавната собственост достигна критично състояние;

- производството, външно-

Защо стигнахме до олигархична демократура?

В интензивното ни върна не Десети, а анти-Десети ноември!

Георги ПИРИНСКИ

търговският стокообмен и особено износът изпаднаха в стагнация; външният дълг в свобод-

чистият външен дълг на България (брунтите задължения минус валутните резерви), възлизащ към 31.XII.1990 г. на сума над 10,932 млрд. щатски долара, представлява изключително тежко бреме за националната икономика. При очерталата се от средата на 80-те години тежка ситуация с външните задължения и явната опасност страната да изпадне в неплатежоспособност, вместо да се възприеме политика на ограничаване на вътрешното потребление и намаляване на темповете на икономическия растеж, през 1986

литарния модел, този тип социализъм не можа да се отърве от своите недъзи.“ (В „Дело щ4. Икономическата катастрофа на социализма“; Изд. „Дамян Яков“, София, 2011 г., стр. 362). Всъщност, това казва всичко.

След 10 ноември БКП бе изправена пред предизвикателството да се утвърди като водещата сила за по-нататъшния ход на процесите на дълбоки трансформации във всички сфери на обществото. В ръководството и в средите на партията обаче се проявиха същностни противоречия относно налагащите се ре-

на страната.

Първият непосредствен публичен сблъсък между тези два взаимно изключващи се подхода се състоя на Националната кръгла маса от януари-май 1990 г. Нейната дейност завърши с приемането на две декларации и девет споразумения, покриващи най-острите въпроси на момента - за мирния преход; за налагащите се промени в Конституцията и за гаранциите за свободни избори. Същевременно, на равнище на Работна група бе съгласуван проект „Основни принципи и съдържание на икономическата реформа“, очертаващ рамките на по същество социална пазарна икономика. Той така и остана неприет, както поради безапелационния отказ на СДС да обсъжда и съгласува с БСП мерки на икономическата реформа, така и поради виждането в ръководните кръгове на БСП, че реформата изначално е дясна, поради което партията не следва да се ангажира с нея.

Спечелването на първите демократични избори на 10-17 юни 1990 г. от БСП

бе уникално постижение

за цяла Източна Европа, даващо шанс на партията да възвърне водещата си роля за посоката и хода на промените и в обществото, и в икономиката. Резултатът от нейната работа в излъченото Седмо Велико Народно събрание се оказа двусмислен. Постигане с непреходно значение стана приемането на 12 юли 1991 г. на Конституцията на Република България. Същевременно партията се оказа неспособна да отстои и да се укрепи в изпълнителната власт, изправена пред разрушителната агресивност на опозицията в лицето на СДС и оказала се в изолация, в немалка степен и поради вътрешните противоречия в партийното ръководство.

В статията в ДУМА от сряда магистрално ни се обявява, че „цивилизационният избор (т.е. от 10 ноември - б.а.) ни докара до свободно падане към дъното на историята, където лежат кокали и вкаменелости на други племена, етноси, държави и цивилизации“. Нищо подобно! Истината е, че антицивилизационният диктат, наложен от взелите връх в обществото реставраторски и антидемократични сили (независимо дали „десни“ или пък „леви“), ни срина до днешната олигархична демократура с тежките ѝ социални язви и корумпирана политическа система!

Истина, която е задължително БСП да проумее, за да може да се превърне в истински търсен и водещ участник в налагащата се радикална социална трансформация на страната!

но конвертируема валута достигна огромната сума 10,5 милиарда долара - далеч над критичния минимум, неколкостранно надвишаваща годишните постъпления в такава валута. Формира се всеобщ дефицит на стоки и услуги за населението, на суровини и материали, на високопроизводителни машини, при постоянен ръст на цените на всички продукти и услуги. Държавният бюджет приключваше с дефицит при нарастващи задължения към БНБ и населението.

Относно външния дълг

на страната тези констатации бяха потвърдени и в редица изследвания на независими експерти със следните заключения:

* В основната си част текстът е резюме от доклада на автора „Един опит за обективна оценка на ролята и значението на 10 ноември 1989 година“ на Националната юбилейна конференция „30 години от 10 ноември 1989 г. - политически, социално-икономически, военно-стратегически и културни трансформации“; София, 8 ноември 2019 г.)

г., в изпълнение на политиката за „качествено нов растеж“, бе поставена абсолютно нереалистичната задача националният доход и обществената производителност на труда до 1995 г. да се увеличат 2 пъти, а до края на столетието - 3-3,5 пъти.

Недвусмислено потвърждение точно на тези констатации е и обобщаващата оценка на самия Тодор Живков, съдържаща се в писменото му свидетелство от 1993 г., озаглавено „Това, което не успях да кажа на българския народ след 10 ноември 1989 г.: „Независимо от успехите, които постигнаха социалистическите страни, включително и България, в социално-икономически и културен напредък, този социализъм, който изградихме, се оказа едно недонесче както в материално, така и в духовно отношение. Така създадено и изградено, това социалистическо общество не можеше със съществуващата материална база да осигури на населението в границите на социалистическите страни изобилие от материални блага. В тези условия то се изроди в казармен тип социализъм. Това народите, прегърнали идеята на социализма, осъзнаха едва след смъртта на Сталин. Но, натоварен с атрибутите на тоталитарния модел, този тип социализъм не можа да се отърве от своите недъзи.“

литарния модел, този тип социализъм не можа да се отърве от своите недъзи.“ (В „Дело щ4. Икономическата катастрофа на социализма“; Изд. „Дамян Яков“, София, 2011 г., стр. 362). Всъщност, това казва всичко.

БКП да догонва промените

настъпващи в обществото, вместо да ги направлява и развива в заявената от нея посока, като отстоява необходимостта от национално съгласие по основните въпроси на демократизирането на обществото и на налагащите се незабавни мерки за овладяване и изход от кризата.

От втората половина на ноември 1989-а и с нарастваща интензивност през следващите една-две години Улицата, намираща се под влиянието на определени кръгове в появилите се Съюз на демократичните сили, направи своята заявка като нов радикален фактор с амбицията да диктува развитието на разтърсващите обществото процеси. „Кауза“ на СДС и вървящата след него част от обществото стана безогледното „разграждане на тоталитарната система“ - пълно отхвърляне на призивите от страна на БСП за съвместни усилия за изход от всеобхватната и скоротечно задълбочаваща се криза

Дянков се завръща

И в 47-ия парламент ли ще правят опити за убиване на всичко читаво в България?

Велиана ХРИСТОВА

Съвсем преди изборите една публикация в "Свободна Европа" с претенции да очертае какво предвиждат различните партии за образование и наука извади някакви откъслечни фрази от тези програми, но успя да разбуни научната общност. За повечето политически сили научната сфера била "непозната територия" и само от "Демократична България" предлагали дръзка идея: институти-те на БАН да преминат към вузовете и да се оформят "изследователско-преподавателски звена", а академията да стане обществен клуб на "отличниците" в науката. Според автора БАН била такъв клуб до 1949 г., а коренната промяна плашела общността. Човек може само да въздъхне с отегчение, понеже идеята нито е дръзка, нито е нова, нито е "коренна промяна", ами е познат и пореден напън за разрушаване и разграбване на де що има читаво из България. Поглед към реалната програма на ДБ ни убеждава, че макар и не така дърварски, там наистина има идея БАН да няма институти, да бъде обществен клуб на ограничен брой видни учени, а вузовете да създадат собствени научни институти. Едно си знае баба, едно си бае. Явно нямат какво ново да измъдрят десните, та пак вадят старите си "цървули". Пак без всякакви аргументи и логика, пак самоцелно.

На два пъти в последните два десетина години се опитаха да ликвидират академията, два пъти най-вече депутатите от БСП и протестите на самите учени я спасиха. Да не говорим, че непосредствено преди 1989 г. по време на прословутия Указ 56, започнал "усвояването" на публични ресурси от частни ръце, сатрапът в сянка Милко Балев искаше да се разтури БАН, щото имала много имоти, пък те можело да се "употребят" по-

Протестите на БАН, ноември 2010 г...

добре. Акад. Ангел Балевски успя тогава да спре напъните, за което Балев не му прости и през 1988 г. успя да пробие в ЦК на БКП да свалят Балевски от поста председател на БАН и да го заменят с Благовест Сендов. Който пък по времето на герберския министър Сергей Игнатов се бе заел да помага за разпарчетосването на академията. Ала Игнатов го свалиха заради скандалите с научния фонд пак от същото естество - претакане на публични средства в частни джобове.

Та за това, че науката била непозната за партиите, авторът, радетел на ДБ, има много здраве. Скандалът бе особено голям по времето на министъра на ГЕРБ Симеон Дянков - "постната пица", който много искаше като в Грузия институтите да минат към министерства и вузове, а "феодалните старци", т.е. учените, да бъдат разгонени. И защо - щото така било в Европа. Глупости. Да отидат първо да разгонят Австрийската академия на науките или сродните като организация, структура, финансиране и функции комплекси от институти - СНРС във Франция, "Макс Планк" в Германия, Националните съвети за научни изследвания на Испания и на Италия, академиеите на науките във всичките бивши соцстрани, сега членки на ЕС. Има цяла асоциация на европейските академии на науките - ЕАСАК, на която БАН е член. В Европа около 35% от научните изследвания се провеждат в университетите, останалите - в научни институти и в индустриалния изследователски сектор. Впрочем, в БАН институти се

създават още от 1920 г. и след 1940 г., не само след 1950 г., но струва ли си да ограмотяваме манипулатори?

Само ще напомня, че когато България влизаше в ЕС, от Брюксел обявиха, че тя "е щастлива да има перфектна, перспективна и качествено работеща институция като БАН", а международният одит през 2009 г. даде на академията ни отлична оценка. Направете първо международен одит на вузовете, какъвто навремето уж обещавахте, пък да видим кой кум, кой сват. А вместо равни условия и правила за всички, Дянков оряза престъпно с 40% парите на академията и сведе заплатите на учените до подавания. Но БАН и в момента с под 15% от българските учени изработка над 50% от международно признатата качествена българска научна продукция, призната е като член на всички международни научни организации. Факт. И печели международни проекти, и работи добре съвместно с университетите, и я уважават по света и у нас. Най-старата държавна институция у нас, на 152 години, най-качествената наука, с все още опазени научни критерии. Вместо да я използваме, дайте да я ликвидираме, щото в България не трябва да има нищо читаво. Аман!

Ако в 47-ия парламент пак ще се занимават с тези недомислия, водещи до унищожение и разруха, вместо с реалните проблеми на науката, тежко и горко на България и на нейните умове. Този път ще е краят. През Терминал 2 ще се изниже и последният млад и немлад учен, останал все още да работи тук.

обявяват свободните капацитети. Това не се случи. Според различни секторни анализи на пазара на горива у нас има големи аномалии, породени от картелни споразумения, злоупотреба с господстващо положение, което само за последните години е отнело над 4 млрд. лв. от потребителите и икономиката. По същество свръхпечалбите на участниците в този де факто картел са вид монополен данък, приходите от който в значителната си част просто се изнасят извън страната.

Логичен е въпросът защо КЗК точно сега започна да се събужда, а отговорът е елементарен. Просто футболистът от Банкя вече е на резервната скамейка, неговият партньор на карти от Правец напусна, поне официално, петролният бизнес и сега се занимава с хотели. Добро утро, КЗК.

Комисията за защита на конкуренцията най-после се събуди, за да види очевадно, което и децата у нас виждат. Като се има предвид скоростта, с която досега антимонополният орган работеше по темата за горивата, учудваща е бързината, с която този път се задейства и излезе дори с решение.

Според официалното съобщение комисията установила, че групата "Лукойл" притежава най-голямата складова и свързана с нея транспортна инфраструктура, която я прави господстващо предприятие на пазара за съхранение на автомобилни горива. Дружествата от групата са извършили злоупотреба с господстващо положение чрез съвкупност от действия, изразяващи се в непредоставяне на услуги по прием и съхранение на горива в собствени данъчни складове, ограничаване на достъпа до данъчните складове,

Добро утро, КЗК

Евгени ГАВРИЛОВ

свързани с най-големите морски петролни терминали в страната, и непосредстване на достъп до нефтопродуктопроводите на групата за транспортиране на внесени горива.

Това не е първият път, в който се повдига темата със злоупотребата на "Лукойл" с господството й при данъчните складове, но досега КЗК не

е откривала нарушения. Още през април 2017 г. данни на финансовото министерство разкриха тотален монопол на "Лукойл" при данъчните складове за горива. Според предоставената тогава статистика през 2015 г. "Лукойл Нефтохим" и "Лукойл България" са държали 82 процента от капацитета за съхранение на дизелово гориво в данъчните складове и 92 на сто от бензина. Останалите минимални количества са били на други 35 фирми.

През 2019 г. антимонополният орган при поредното си разследване за монопол на "Лукойл" не откри такъв, но видя проблем с малкото на брой данъчни складове и даде препоръки за подобряване на тяхната работа и дори поиска онлайн да се

Не бива политиците...

От стр. 9

Но за работата на Съвместната комисия няма кой друг да носи отговорност, освен нейните членове. Така че на въпроса ви за резултатите от нейната работа мога да отговоря с една дума - провал. Ако трябва да бъда многословен, ще добавя и още една - пълен провал.

Ще си позволя да направя сравнение с резултатите от сътрудничеството между БАН и МАНУ (Македонската академия на науките и "уметностите", т.е. изкуствата), което се разви между 2013 и 2016 г. То сякаш не получи достатъчно внимание от широката общественост. Тъй като имах възможност да участвам активно в него, пак ще говоря от личен опит.

В края на 2013 г., по инициатива на тогавашните председатели на двете академии - Стефан Воденичаров и Владо Камбовски, в Сандански се проведе среща на над 60 учени от двете страни, от която стартираха 30 проекта в различни клонове на научното познание, включително и два в областта на историята, от които на единия бях ръководител. По тези и другите проекти имахме работни срещи, кръгли маси, научни конференции и накрая бяха публикувани сборници с изследвания. Отделно от това през 2015 г. се състоя първото съвместно честване на Илинденско-Преображенското въстание, организирано от БАН и МАНУ. Това стана с научна конференция в Битоля на тема "Освободителните борби на Македония от Източната криза до Балканските войни" и поклонение при паметника в местността "Мечкин камен" над Крушево, където през 1903 г. се разиграва едно от най-ожесточените и кръвопролитни сражения по време на въстанието. В конференцията и извън нея се разгаряха дискусии и сблъсъци на различни мнения, но забележителното беше, че това ставаше не само между българските и македонските участници, но и между самите македонски историци. В предговора на сборника с материалите от тази конференция може да се прочете препоръката "да се търсят възможности за преодоляване на възникващи проблеми чрез водене на искрен и конструктивен диалог, в атмосфера на доверие, взаимно разбирателство, симпатия и толерантност". Нищо от това не виждам сега.

В сформирания през 2018 г. смесена експертна комисия не попадна нито един български учен от онези, които през 2013-2016 г. участвахме в сътрудничеството между БАН и МАНУ. От македонска страна обаче в нея намериха място трима такива историци. Учените от двете страни, сред които имаше историци, етнолози, филолози, литератори и др., тогава стигнахме до проблемите на националния XX век, а нашите колеги от прословутата комисия три години вече стоят в дълбокото средновековие на X век!

А за това какви възможности виждам за изход от сегашната стагнация, ще си позволя да препоръчам под една или друга форма - например чрез работни тематични групи - към комисията да бъдат привлечени и други учени, които имат доказана компетентност по проблемите на Македония и Македонския въпрос. Една задълбочена дискусия с членовете на Смесената комисия от българска страна с участниците в сътрудничеството между БАН и МАНУ и други колеги (но не и такива, които се самообявиха за експерти след 1 август 2017 г.), макар твърде закъсняла, пак ще бъде от полза за намиране на достоен изход от създалата се ситуация.

Шест десетилетия Андерсенови приказки

**Изложба
с илюстрации
на Любен Зидаров
към различни издания
представя галерия
„Ракурси“**

Галерия „Ракурси“ представя изложба с илюстрации на Любен Зидаров под наслов „Шейсет лета Андерсенови приказки“ от 16 ноември до 7 декември в арт салона на ул. „Хан Крум“ 4А в София, научи ДУМА от галеристката Румяна Йонева.

За художника, илюстрирал стотици литературни произведения, не рядко с едно от тях той остава свързан с „любов за цял живот“. За Любен Зидаров това се оказват приказките на Ханс Кристиан Андерсен. По думите на илюстратора тяхната поетика, философска дълбочина и мъдрост правят така, щото читатели от всякакви възрасти - от деца до старци, да откриват там по нещо свое, оставащо завинаги съкровено. Затова и завръщането към Андерсен в различен житейски етап води до нови, невидени преди нюанси и внушения.

Онова, което е различно за художника, е, че той чете и прави собствените си открития в Андерсеновите приказки чрез своите илюстрации към тях. И така, в продължение на шест десетилетия.

Първият двутомник с черно-бели и цветни илюстрации е отпечатан от

издателство „Народна младеж“ през 1964-1965 г. Техният успех и международните им награди водят до още две издания - през 60-те и 70-те години, като всяко от тях представлява и развитие на тяхното пластическо тълкуване, което води до еволюираща илюстративна стилистика. Създадените в края на 80-те и началото на 90-те, без издателска поръчка, илюстрации от „Втория период“ успяват да видят бял свят чак през 2006 г., издадени от „Захарий Стоянов“ във връзка с 200-годишнината от рождението на Андерсен. Интересът към тях става причина през 2015 г. за покана от пекинското издателство „Ever After Books“ за специално из-

дание с нова селекция, предназначено за четящата на китайски език публика.

В края на миналата година издателство „Захарий Стоянов“ направи възможна появата на Андерсеновите илюстрации от „Третия период“ на Любен Зидаров. Тук разговорът между художника и писателя, в житейски момент в който те като че ли се изравняват по възраст, достига до нов, напълно освободен от конвенционалността метод, смесващ темпера, акварел и молив, с въздействието на рисунката и живописата.

Шест издания, шест различни варианта на Андерсен и „шейсет лета“ помежду им.

София квартал влиза в детските градини на столицата дигитално

Проектът „Концерти с дрескод за деца“ на София квартал, който вече 2 години реализира серии от безплатни спектакли за деца и родители, сменя формата си. Историите на великите композитори ще оживеят с помощта на видеоклипове, които ще бъдат разпространени във всички детски градини на

територията на София и публикувани за безплатно гледане на официалния ютюб канал на квартета (Sofia Quartet). Накратко: 5 видеоклипа за 5 композитори с авторски сценарии, професионален актьор и музикални изпълнения на елитния камерен състав, научи ДУМА от Надежда Герова,

пиар на София квартал.

„Концерти с дрескод за деца: дигитално“ си поставя за цел да възпита ново поколение публика в полза на класическата музика, като създаде културни продукти с атрактивно за детската аудитория съдържание. Зад концепцията на проекта стои каузата на София квартал да постави основите на ранното музикално образование в България. Проектът се фокусира върху скъсяване на дистанцията между класическата музика и детската аудитория, като я представя в нова, атрактивна и бляскава страна.

„Концерти с дрескод за деца: дигитално“ цели да създаде интерес и любов към класическата музика, да изгради познания за инструментите, за характерните им особености, за велики композитори и за етикета. И още - да създаде продукт с високо културно съдържание, подходящ за целевата група.

През изминалите 2 години иновативната концеп-

ция на проекта доказва успешното включване на детската аудитория в културното събитие. В проявите на живо децата не бяха зрители, а активни участници. Интересното съдържание, подчинено на детския език и красивата музика, и в дигиталната версия ще спомогне за реализирането на целта - образование чрез забавление, посочват музикантите.

Коронакризата, причина за смяната на формата на проекта - от реална в дигитална среда, предложи начин за разширяване на аудиторията чрез създаване на дигитално съдържание и разпространение на историите и музиката на Хайдн, Моцарт, Шуберт, Бетовен и Менделсон в 278 общински детски градини в София и над 44 000 деца, до които ще достигне културният продукт.

Продуцент на проекта е Фондацията за българска литература, а финансирането идва от Програма „Култура“ на Столичната община.

НАКРАТКО

Иван Русев получи наградата „Акад. Иван Лазаров“

Иван Русев е носител на Националната награда за скулптура „Акад. Иван Лазаров“, която му беше връчена на тържествена церемония в Художествената галерия „Владимир Димитров - Майстора“ в Кюстендил, събщици БНР. Иван Русев е роден през 1954 г. в София. Завършва НХА, специалност „Скулптура“, в класа на проф. Величко Минев (1979). Основният материал, с който работи, е камък. Негови творби се намират в множество галерии в България и чужбина, както и в престижни колекции - „Петер Лудвиг“ в Германия, „Юго Вутен“ в Белгия, „Светлин Русев“ в София и др. Наградата е учредена през 1978 г. и е връчвана до 1989 г. Присъжда се на български автор за ярки постижения в областта на скулптурата през предходната година. През 2021 г. наградата бе възстановена от организаторите - ХГ „Владимир Димитров - Майстора“ и Община Кюстендил.

СНИМКА „АРТ ФЕСТИ“

Грузинското предложение за международен „Оскар“ завоюва поредно признание - новият филм на Леван Когуашвили „Брайтън 4“ (копродукция с България) бе представен на Световния фестивал на азиатското кино в Лос Анджелис и журито го обявя за най-добър филм на фестивала

Виктор Божинев засне концерт на Петър Дундаков

Концертът „Песента на ветровете“ по идея и музика на талантливия композитор Петър Дундаков (изнесен през лятото в Театър „Азарян“) обедини не само някои от най-великолепните интерпретатори на класическа, народна и джаз музика, но и утвърди неизчерпаемата връзка между музикантото и филмовото изкуство - екип с режисьор Виктор Божинев превърна събитието в истинско екранно изживяване. Филмният мултимедийен спектакъл може да бъде гледан онлайн на Neterra.TV+, а проектът се реализиран с финансовата подкрепа на Столичната община. В „Песента на ветровете“ сред феерията от картини на Иван Богданов звучат авторските пиеси на Дундаков за струнен оркестър, сопрано и флюгелхорн. Изпълнители са камерният ансамбъл „Софийски солисти“ под диригентството на проф. Пламен Джурев, познатият от джаз сцената тромпетист Росен Захариев, сопраното Гергана Димитрова (солистка на „Мистерия на българските гласове“ и „Ева квартал“) и сопраното Пламена Гиржинова, научи ДУМА от Темз Арабаджиева, експерт пиар и реклама.

- ☐ **Спортването преди лягане може да попречи на заспиването.**
- ☐ **Кучетата се ориентират по земното магнитно поле като птиците. Този „компас“ не е толкова важен за тях, колкото обонянето или зрението, но именно той им помага да се върнат у дома.**

Тоў:

- Мога да ти дам луната, звезди-
те, цялата вселена...

Тя:

- Ма ти верно нямаш пари!

НА ТОЗИ ДЕН СА РОДЕНИ

ДОБРОМИР ЗАДГОРСКИ,
филолог, политик
МИЛЕН МАРЧЕВ,
журналист, продуцент
Проф. г-р РУМЕН НЕЙКОВ,
оперен режисьор
РУСЛАН МЪЙНОВ, актьор
СТАВРИ КАЛИНОВ,
художник и скулптор

Хитов сръбски филм бие всички рекорди

Най-гледаният сръбски филм за последните 20 години се завръща с обещаващо продължение - "Южен вятър 2: Ускорение", което бие всички рекорди. Продукцията започна своето европейско турне преди броени дни, но поради сложната епидемична обстановка у нас и въведените нови мерки за борба с КОВИД-19 премиерата на филма в България се отлага за 4 февруари 2022 г.

По всичко личи, че продължението ще задмине успеха на първата част. Само за един уикенд "Южен вятър 2: Ускорение" събра забележителните 100 000 зрители в Сърбия. Бляскавата премиера се състоя в Белград, а по червения килим преминаха голяма

*Премиерата на „Южен вятър 2: Ускорение“
се отлага за 4 февруари 2022 година*

част от ъндърграунд героите на хитовата продукция, начело със сръбската звезда Милош Бикович и режисьора Милош Аврамович.

“Не мога да се побера в кожата си. Толкова съм щастлив. Само за 4 дни успяхме да подобрим рекордните гледания на първата част на филма. Благодаря на всички от сърце. Ще се видим съвсем скоро и в България”, сподели Милош Бикович за всички фенове на екрана у нас.

Масштабната продукция проследява историята на Петър Мараш (Милош Бикович), който има амбицията да разшири

бизнеса си, вкарал го в затвора в първата част на филма. “Ускорение” удвоява екшъна, бързите скорости и мрежата от наркотрафиканти. Действието се развива паралелно в няколко държави, включително и на родна земя, където Мариан Вълев, Захари Бахаров и Асен Блатечки продължават работата на българската групировка, водена от Христо Шопов (Димитър) през 2018 г.

Звездното българско участие във филма не спира дотук. Автор на саундтрака на “Южен вятър 2: Ускорение” е изпълнителят и един от най-успешните български

Захари Бахаров е сред българските звезди, участващи в най-гледаната продукция

продуценти Криско. Песента *Nove Pare* е в дует с една от най-големите звезди на сръбската музикална сцена Coby. Парчето е и първата колабо-

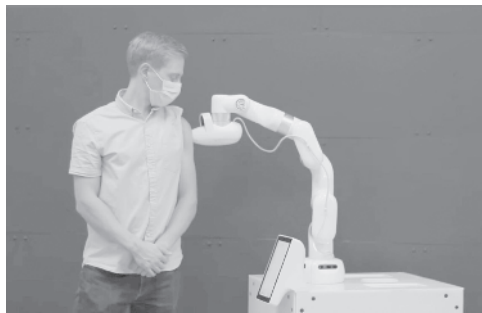
рация между български и сръбски артист. Само за няколко часа саундтракът се превърна в тотален хит с над 1 000 000 гледания.

Направиха робот за ваксинация

Канадски инженери са конструирали робот, способен да прави безконтактни мускулни инжекции и да е полезен при ваксинация, съобщи сайтът “Гизмодо”. Разработката на компанията “Кобионикс” всъщност представлява роботизирана ръка. За да въведе лекарството в тъканите, устройството дори не се нуждае от игла. Вместо това използва струя течност под високо налягане, не по-дебела от човешки косъм.

Способният да прави мускулни инжекции робот, наречен Коби, може да се използва при поставянето на ваксини, включително срещу КОВИД-19. Според разработчиците му манипулацията не изисква участието на медицински персонал. Коби също така може да проверява документи за самоличност и самостоятелно да намира подходящо място за инжектиране.

Експертите отбелязват, че използването на робот може да реши проблема с недостига на работна ръка в сферата на здравеопазването. В допълнение този метод за ваксинация е по-безопасен, тъй като рискът от разпространение на инфекция от човек на човек е сведен до минимум.

*Коби прави безконтактни инжекции и
проверява документи за самоличност*

Поругаха табелата на ценностите в Банкя

Вандали поругаха табелата на ценностите в Банкя, поставена от екипа на Частно основно училище "Цар Симеон Велики". За посегателството сигнализираха будни граждани, а проверка на мястото потвърди неприятната случка.

Двуметровата инсталация, поставена до детска площадка в града, е със счупени и отлепени елементи в долната част, представляващи цветни стрелки с изписани ц

“Тази табела представя едни от най-важните качества, които се стремим да предадем на учениците в нашето училище, но вярваме, че те са важни за всеки, независимо от възрастта му. За съжаление, човекът или хората, стоящи зад това дело, не ги притежа-

Инсталацията бе поставена през юли тази година

ват. Приемаме направеното за доста възмутително”, коментираха от образователния комплекс. И уточниха: “Тъй като дълбоко вярваме в ценностите, изписани на табелата, започваме процедура по възстановяване на целостта на инсталацията, с което отново искаме да напомним за важността им.”

Посочиха най-подходящата музика за различните часове на деня

Датски експерти анализираха повече от два милиарда песни, за да открият най-подходящата музика за различни часове на деня. Съвсем очаквано енергичните и ведрите мелодии ни ободряват сутрин, а по-бавните са най-добри преди сън вечерта. Специалисти от университета в Орхус са определили променящите се нагласи по

периоди от денонощието, пише “Дейли мейл”.

Идеалният плейлист започва с песни като I'm A Believer на "Мънкис" или Our House на "Меднес". Живо темпо като Mamma Mia или Summer Nights от мюзикъла "Брилянтин" също ни съживява между 12 и 14 ч. Вечер хората харесват танцувалини песни, вероятно

защото настроението им е по-празнично. През нощта най-популярни са мелодии като Layla на Ерик Клептън или Porcelain на Моби. За малките часове е удачна Purple Rain на Принс или I'd Do Anything For Love (But I Won't Do That) на Мийт Лоуф. В този период хората слушат лека музика, преобладаващо бавна.

*Експерти анализираха
над два милиарда
песни*

ДНЕС	ВТОРНИК	СРЯДА	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЪК	СЪБОТА
ПРОМЕНЛИВО	ПРОМЕНЛИВО	ПРОМЕНЛИВО	ПРОМЕНЛИВО	ПРОМЕНЛИВО	ПРОМЕНЛИВО
максимални	максимални	максимални	максимални	максимални	максимални
14°C	13°C	13°C	14°C	13°C	15°C

ВИДИН 8°		ПЛОВДИВ 11°
СОФИЯ 11°		РУСЕ 10°
САНДАНСКИ 14°		ВАРНА 14°
ПЛЕВЕН 8°		БУРГАС 12°

С умерен, временно силен вятър от изток-североизток ще нахлува студен въздух. Ще бъде облачно, с валежи от дъжд, предимно слаби; на повече места в Северна и Източна България. По поречието на Дунав и на места в Северозападна България ще се задържи мъгливо. Почти тихо с минимални температури между 0 и 5 градуса, а максималните ще са малко по-приятни в крайните югозападни райони. Атмосферното налягане още малко ще се покачи и ще е по-високо от средното за месеца.

НИМХ/БТА

ХОРОСКОП

ОВЕН

Трудности няма да липсват, но място за притеснения няма, възможностите са пред вас.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Активността ви ще бъде съпътствана с удачни решения и полезни за повече хора действия.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Новостите, с които предстои да се срещнете, ще изискват пълна мобилизация на силите и ума.

22 май - 21 юни

РАК

Нова придобивка за дома ще повиши удобствата на семейството и ще ви сплоти. Повод за радост.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

За да работите и творите пълноценно, се нуждаете от спокойна и ведра атмосфера наоколо.

23 юли - 23 август

ДЕВА

Имате високо мнение за себе си и гордостта ви пречи да оцените качествата на останалите хора.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Отговорно ще се отнесете към всичко, което очаква вниманието ви, както и към семейството.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Прагматично и без излишен шум работете по задачите си, като спазвайте поетите ангажменти.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Ще работите по въпроси от предимно личен характер и ще отделяте по-малко внимание на околните.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

В настроение и с намерение да постигнете напредък в делата си - така ще се чувствате днес.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Отговорни сте към работата и ангажиментите си, съзнателно ще загърбите лични предпочитания.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

Ще съсредоточите внимание и енергия върху работата си, очаквайки професионален напредък.

20 февруари - 20 март

05.55 Денят започва сутрешен блок с Христина Христова
09.00 По света и у нас
09.05 100% будни
11.00 Култура.БГ
12.00 По света и у нас
12.35 Новини на турски език
12.45 Телепазарен прозорец
13.00 Последният печели забавно-познавателно семейно куиз шоу/п/
14.00 Телепазарен прозорец
14.15 Давай, Астробой! анимационен филм
14.30 Влакът на динозаврите анимационен филм
15.00 Когато сърцето зове тв филм /4 сезон, 10 епизод/
15.45 Телепазарен прозорец
16.00 Бързо, лесно, вкусно
16.30 Малки истории
16.40 Светът и ние
17.00 България в 60 минути с Мариана Векилска
18.00 По света и у нас
18.30 Още от деня коментарно предаване
19.00 Последният печели забавно-познавателно семейно куиз шоу
20.00 По света и у нас
20.45 Спортни новини
21.00 Студио Футбол
21.45 Футбол: Швейцария - България, квалификационна среща за световно първенство пряко предаване от Люцерн
00.10 Обзор „Световни футболни квалификации“
00.40 Светът и ние /п/
01.00 100% будни /п/
02.50 Култура.БГ /п/
03.45 По света и у нас /п от 20:00 часа/
04.30 Когато сърцето зове тв филм /4 сезон, 10 епизод/п/

07.00 „Студио Икономика“ (п)
08.00 „Дискусионен клуб“ (п)
09.00 „Общество и култура“ (п)
10.00 ТВ пазар
10.15 „Актуално от деня“ (п)
11.00 ТВ пазар
11.15 Музикален антракт
12.00 „Хубава си, татковино“
12.30 ТВ пазар
12.45 „За историята свободна“ (п)
13.45 ТВ пазар
14.00 „Нашият следобед с БСТВ“
15.30 Новини
16.00 Музикален антракт
16.30 „Думата е ваша“ - открит линия
17.30 ТВ пазар
17.45 Музикален антракт
18.10 ТВ пазар
18.30 Новини - централна емисия
19.15 „Актуално от деня“
20.00 Документален филм
21.00 „Лява политика“ (п)
22.00 ТВ пазар
22.15 Новини (п)
22.45 „Актуално от деня“ (п)
23.20 „Нашият следобед с БСТВ“
00.30 „Общество и култура“ (п)
01.30 „Дискусионен клуб“ (п)
02.30 „За историята свободна“ (п)
03.20 „Думата е ваша“ (п)
04.20 „Антидот“ (п)
04.45 „Студио Икономика“ (п)
05.40 „Нашият следобед с БСТВ“ (п)
06.50 Музикален антракт

06.00 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещи Златимир Йочев и Биляна Гавазова
09.30 „Преди обед“ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.35 „Комиците и приятели“
13.10 „Шоуто на Николаос Цитиридис“ /п./
13.50 „Доктор Чудо“ - сериал, еп.29
14.55 Премиера: „Буря от любов“ - сериал, с.12 еп.49
16.00 Премиера: „Опасни улици“ - сериал, с.15
17.00 bTV Новините
17.30 „Лице в лице“ - публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова
18.00 Премиера: „Татковци“ - сериал, еп.41
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.05 „Гласът на България“ - музикално шоу, с.8
21.30 „Фермата: Време за пробуждане“ - риалити, с.7
23.00 bTV Новините - късна емисия
23.30 „Татковци“ /п./ - сериал, еп.41
00.30 „Двама мъже и половина“ - сериал, с.9 еп.17
01.00 „Като на кино“ - предаване за кино
01.10 „Столичани повече“ - сериал, еп.7
02.20 „Преди обед“ /п./ - токшоу
04.30 „Търговски център“ - сериал, с.14 еп.191, 192

05.00 Телеканал „Добро утро“
08.00 Новини - информационна емисия
08.25 Телеканал „Добро утро“
09.05 „Живей здравословно!“ - предаване за медицинна и ползотворен начин на живот
10.00 „Модна присъда“ - шоу за стил и актуални тенденции
11.00 Новини (със субтитри)
11.15 „Времето ще покаже“
14.00 Новини (със субтитри)
14.15 „Хайде да се оженим!“ - шоу за търсене на партньор в живота
15.00 Мъжко / Женско
16.00 „Времето ще покаже“
17.00 Вечерни новини - информационна емисия
17.40 „В действителност“ - предаване за търсене на истината
18.45 „Нека говорят“
20.00 „Време“ - информационна емисия
20.30 Мосгаз. Дело №8: Капан
21.30 Премиера на сезона „Док-ток“
22.35 „Вечерен Ургант“ - развлекателно-музикално ток-шоу
23.00 „Познер“ - публицистично предаване
23.55 „Времето ще покаже“
03.00 Мъжко / Женско
04.00 Новини - информационна емисия
04.05 Мосгаз. Дело №8: Капан

„Лъвовете” гласуваха в Люцерн

Кирил Десподов излиза на инжекции срещу Швейцария

Националите гласуваха за президентските и парламентарните избори в Люцерн, където довчера излизат срещу Швейцария в последния мач от Група С. В хотела, в който са отседнали „лъвовете”, специално бе организирана избираща секция.

Националите пътуваха през Цюрих за Люцерн от Одеса, където в четвъртък „опълченски” завършиха 1:1 с Украйна. Реферът отмени заради засади три гола на домакините, които отправиха 14 удара към вратата ни, но успяха да я прострелят само веднъж. По едно полувреме

пазиха ветеранът Николай Михайлов и дебютантът Светослав Вуцов, който бе „надулчен” от Тарас Степаненко (79). Нашите поведоха с дебютен гол на Радослав Кирилов (35) при единствената си добра атака. След мача отборът ни се възстановяваше в Одеса на базата на местния Черноморец.

Най-опасният ни нападател Кирил Десподов не тренира с основната група заради болки в аддуктора. Най-вероятно обаче той ще играе в Люцерн, дори ако се наложи на инжекции. В атаката ще му партнира Атанас Или-

ев. Със сигурност Ясен Петров ще пусне вратаря на Арда Иван Караджов. Той остана на пейката в Украйна, но силните изяви при дебюта му срещу Северна Ирландия го направиха сигурен титуляр. Капитанът Георги Костадинов се чувства все по-добре и тренира на пълни обороти.

Ясен Петров се опита да разсее съмненията на италианците, че тимът ни може да падне с много от Швейцария и така еврошампионите да изгърват първото място в групата, осигуряващо директно участие на Мондиала в Катар.

„Италия трябва да бъде спокойна. Ние ще играем за третото място в групата и за да го постигнем, имаме нужда от точки. Швейцария е силен отбор, но ние ще играем с пълна мобилизация и решимост. На мен Италия ми харесва като отбор и като страна. Надявам се да може да играе на Световното, но не заради това ще дадем всичко срещу Швейцария. Ще играем за нас, израстваме като отбор и искаме да трупаме още повече увереност”, коментира Петров пред най-тиражния италиански спортен вестник „Гадзета дело Спорт”.

РЕЗУЛТАТИ

Световни квалификации в зона Европа

FIFA WORLD CUP
Qatar 2022

IX кръг

Група С

Италия - Швейцария 1:1 0:1 Видмер (12) 1:1 Ди Лоренцо (36), проп. дузпа: Жоржиньо (И-90); **Северна Ирландия - Литва 1:0** Шаткус (18-авт). **1. Италия 15 т. 2. Швейцария 15** 3. Сев. Ирландия 8 4. България 8 5. Литва 3. **Х кръг, днес, 21.45:** Швейцария - България, Северна Ирландия - Италия.

Група А

Азербайджан - Люксембург 1:3 0:1 Родригес (67) 0:2 Тил (77) 1:2 Салахли (82) 1:3 Родригес (90), **ЧК:** Муталимов (А-21); **Ирландия - Португалия 0:0**. **1. Португалия 17 т. 2. Сърбия 17** 3. Люксембург 9 4. Ирландия 6 5. Азербайджан 1. **Х кръг, снощи:** Люксембург - Ирландия, Португалия - Сърбия.

Група В

Грузия - Швеция 2:0 Кварачелия (61 и 77); **Гърция - Испания 0:1** Сарабия (25-д). **1. Испания 16 т. 2. Швеция 15** 3. Гърция 9 4. Грузия 7 5. Косово 4. **Х кръг, снощи:** Гърция - Косово, Испания - Швеция.

Група D

Босна и Херцеговина - Финландия 1:3 0:1 Форс (29) 0:2 Лод (51) 1:2 Менало (69) 1:3 О'Шонеси (73); **Франция - Казахстан 8:0** 3:0 Мбапе (6, 12 и 32) 5:0 Бензема (55 и 59) 6:0 Адриен Рабио (75) 7:0 Гризман (84-дузпа) 8:0 Мбапе (87). **1. Франция 15 т. 2. Финландия 11** 3. Украйна 9 4. Босна 7 5. Казахстан 3. **Х кръг, утре, 21.45:** Босна и Херцеговина - Украйна, Финландия - Франция.

Група Е

Белгия - Естония 3:1 1:0 Бентеке (11) 2:0 Караско (53) 2:1 Сорга (70) 3:1 Т. Азар (74); **Уелс - Беларус 5:1** 1:0 Рамзи (3) 2:0 Н. Уилямс (20) 3:0 Рамзи (50-д) 4:0 Дейвис (77) 4:1 Коцевой (87) 5:1 Робъртс (89). **1. БЕЛГИЯ 19 т. 2. Уелс 14** 3. Чехия 11 4. Естония 4 5. Беларус 3. **Х кръг, утре, 21.45:** Уелс - Белгия, Чехия - Естония.

Група F

Молдова - Шотландия 0:2 0:1 Патерсън (38) 0:2 Адамс (65); **Австрия - Израел 4:0** 2:0 Битон (33) 1:1 Арнауткович (51-д) 1:2 Перетц (59) 3:2 Шауб (62 и 72) 4:2 Забитцер (84); **Дания - Фарьорски острови 3:1** 1:0 А. Олсен (18) 2:0 Ларсен (63), 2:1 Кл. Олсен (89) 3:1 Мееле (90+3) **1. ДАНИЯ 27 т. 2. ШОТЛАНДИЯ 20** 3. Израел 13 4. Австрия 13 5. Фарьорски о-ви 4 6. Молдова 1. **Х кръг, днес, 21.45:** Шотландия - Дания, Австрия - Молдова, Израел - Фарьорски о-ви.

Група I

Андора - Полша 1:4 0:1 Левандовски (5) 0:2 Йозвяк (11) 1:2 Валес (45) 1:3 Милик (45+2), 1:4 Левандовски (73); **Англия - Албания 5:0** 1:0 Магуайър (9) 2:0 Кейн (18) 3:0 Хендерсън (28) 5:0 Кейн (33 и 45+2); **Унгария - Сан Марино 4:0** 1:0 Собослай (6) 2:0 Газдаг (22) 3:0 Собослай (83) 4:0 Вексей (88). **1. АНГЛИЯ 23 т. 2. ПОЛША 20** 3. Албания 15 4. Унгария 14 5. Андора 6 6. Сан Марино 0. **Х кръг, днес, 21.45:** Албания - Андора, Полша - Унгария, Сан Марино - Англия.

Валентино Роси завърши десети в последния си старт

Валентино Роси финишира десети в последното състезание в кариерата си в Гран при на Валенсия, с което бе сложен и край на сезон 2021 в MotoGP. Легендарният италианец, известен с прозвището „Доктора”, тръгна 10-и и завърши 10-и на 13,468 сек. зад победителя - сънародника му Франческо Бана. 24-годишният състезател на Дукати остана на 26 т. от осигурилия си световната титла преждевременно Фабио Куартараро (Фр, Ямаха), който караше предпазливо и завърши пети. Втори и трети на почетната стълбичка се качиха Хорхе Мартин (Исп, Дукати-Прамак) и Джек Милър (Авл, Дукати). Миналогодишният световен шампион Жоан Мир (Исп, Сузуки) остана четвърти. Топ 10 допълниха Йоан Зарко (Фр, Дукати), Брад Биндър (РЮА, КТМ), Енеа Бастианини (Ит, Дукати) и Алейш Еспаргаро (Исп, Априлия).

„Докторът” бе изпратен с овации от публиката и от съперниците. Той бе доминаторът в първото десетилетие на XXI век, когато спечели седем световни титли. На 42 години той си тръгва със 115 победи, включително рекордните 89 в MotoGP, 235 подиума, от които 199 в Кралския клас, което също е рекорд, и след най-дългата кариера като пилот в най-елитния клас.

СНИМКА БГНЕС

Валентино Роси поздравява феновете си след последния старт

Роси започва професионалния си път в 125-кубиковите с Априлия през 1996 г. и следващия сезон печели титлата. Изкачва се при 250-кубиковите, където става шампион с Априлия през 1999 г. В Кралския клас Роси е вицешампион в

дебютния си сезон през 2000 г., преди да стане шампион с Хонда при 500-кубиковите година по-късно. Той добавя шест титли в новия MotoGP клас през 2002, 2003, 2004, 2005, 2008 и 2009 г. - първата с Хонда, останалите с Ямаха.

■ ДУМА

Основател **Стефан Продев**

Издава „ДУМА прес“ ЕООД

Управител **Иван Пешев**

Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Ина Михайлова
imihaylova@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева
БЪЛГАРИЯ: Павлета Давидова - завеждащ отдел - 215; Аида Паникян - 218; Десислава Велева - 230; Ростислава Иванова - 233; Юлия Кулинска - 224
ИКОНОМИКА: Мая Калпачка-Йовановска - завеждащ отдел - 246; Евгени Гаврилов - 246
СВЯТ: Юрий Михалков - завеждащ отдел - 220; Таня Глухчева - 220
КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240
ОБЩЕСТВО: Вилиана Христова - завеждащ отдел - 238; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229
ЧЕТИВО: Альона Нейкова - завеждащ отдел - 239; Боян Бойчев - „Пегас” - 244; Георги Гьолов - „Пардон”;
Художник: Анатолий Станкулов
СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245; Марин Милашки - 245
ЕЛЕКТРОННО ИЗДАНИЕ: Ралица Николова - завеждащ отдел - 207; Росица Костадинова

ФОТО: Емилия Костадинова - 206; Михаела Катеринска
ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров, Евгения Крушева, Петя Рогачева, Спаска Венева
РЕКЛАМИ И ОБЯВИ: Юлия Станкулова - 205; 0879326034; e-mail: reklama@duma.bg, obiavi@duma.bg
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Румяна Кирилова - 203; Емил Михов - 216; abonament@duma.bg, „Български пощи“ ЕАД
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

Непоръчани материали може да не бъдат публикувани.

Ръкописи не се връщат.

Използвани са и емисиите на БТА, „Фокус”, БГНЕС, БНР, Франс прес, интернет и др.

www.duma.bg

duma@duma.bg

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано” 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен
номератор 97 05
+ вътрешен номер

Печат
ALLIANCE PRINT
София, жк. „Дружба” 1,
ул. „Илия Бешков” 3А

ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ
„РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК”
И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

Продължава на стр. 16

